

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 30 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, GRUODIS — DECEMBER 16, 1986

Nr. 244

Aušra, Nr. 50

Kas tie tikrieji piratai?

Dažnai okupuotos Lietuvos spauda, radijas, televizija informuoja apie užsienio kraštuose vykstančias demonstracijas, manifestacijas, streikus, mitingus, žygius, suvažiavimus ir kitokius renginius, kuriuose žmonės laisvai dėsto savo reikalavimus, mintis, idėjas, reiškia net emocijas... Žinoma, tai daroma ne tam, kad sužinotume, jog užsienyje žmonės laisvai naudojami savo pilietinėmis teisėmis ir laisvėmis, kurių mes neturime, bet norima parodyti buržuazinio pasaulio darbo žmonių nepasitenkinimą savo gyvenimu: mažais atlyginimais, nedarbu, antihumane, militaristine valdžios politika ir pan. Reikia manyti, daugelį tų demonstracijų organizuoja kapitalistiniuose kraštuose laisvai veikiančios, komunistai bei jiems prijaunantys, nes nori priartinti komunizmo pergale pasaulyje, t.y., mūsų įsitikinimu, priartinti pasaulinę nelaimę... Apie tokias demonstracijas dažniausiai mums kalba net ir užsienio kraštų informacijos šaltiniai, matyt, todėl, kad tokios demonstracijos ten, deja, dažnesnės ir gausesnės už tas, kurių tikslas kovoti prieš komunizmą.

Todėl itin džiugu, kad latvių, estų ir lietuvių emigrantai patriotai su kitataučiais bendraminčiais gana originaliai ir ryškiai pažymėjo Pabaltijo valstybių sovietinės okupacijos 45-erių metų sukaktį. Turima mintyje š.m. liepos mėn. įvykęs Baltijos tribunolas Kopenhagoje, taikos ir laisvės kelionė Baltijos jūra laivu „Baltic star“ („Baltijos

žvaigždė“), to laivo keleivių demonstracija Helsinkyje bei taikingi mitingai ir demonstracijos Stokholme. Visu tuo norėta atkreipti pasaulio dėmesį į pavergtas Pabaltijo valstybes, — Lietuvą, Latviją, Estiją, — reikalaujant joms laisvės.

Visi laisvę mylintys lietuviai yra dėkingi visų pirma Danijos, Švedijos ir Suomijos vyriausybėms, kad jos nepasidavė Tarybų Sąjungos spaudimui ir tuo būdu užtikrino pabaltiečių taikingų ir taip reikalingų renginių sėkmę.

Kopenhagos tribunolas vel priminė pasauliui Hitlerio ir Stalino suokalbį (Ribentropo ir Molotovo paktą), kuris iki šiol laiko sovietų vergijoje Pabaltijo tautas. Tai gėdingas istorinis faktas. Negalima jo ignoruoti ar paneigti. Reikia tik pasmerkti jį ir kuo greičiau grąžinti jo sutryptą šiu tautų nepriklausomybę.

Kopenhagos teismas — tai ne „eilinis antitarybinis spektaklis“, kaip teigia TASS-o apžvalgininkas (Tiesa, 1985.VII.18), bet rimtas įspėjimas, kad teisingumo jausmas nepamirš, kad žmonių sąžinė gyva, kad nenormaldomai artinasi laikas, kai bus teisiama ir komunizmas taip, kaip Niurnberge buvo pasmerktas fašizmas...

Kopenhagos tribunolas parodė, kad daugybė žmonių yra pasišventę teisingumui, demokratijos, laisvės idealams ir juos gins drąsiai, pasiaukodami, nepaisydami, kad šiuos idealus šiandien mindo grėsmingo Tarybų Sąjungos koloso kojos.

(Bus daugiau)

Sovietų „kraujuojanti žaizda“

Washingtonas. — Amerikos oficialūs pareigūnai sako, kad afganų partizanai pradėjo naudotis naujai aprūpinimais Stinger priešlėktuvinėmis raketomis, kas sudaro daug problemų sovietų lėktuvams ir helikopteriams.

Daug daugiau lėktuvų bei helikopterų yra nušautama dabar, negu anksčiau. Nešiojamos amerikiečių raketos priverčia sovietų lėktuvus skristi daug aukščiau, kas kenkia jų taiklumui bombarduojant partizanų trupes.

Šiame niekad nepasiekiamame kare sovietai jau prarado daugiau negu 1,000 lėktuvų ir helikopterų. Pagal Amerikos žvalgybos skaičiavimus, sovietai turėjo apie 35,000 nelaimingų įvykių, kuriuose 12,000 yra žuvusių.

Afganų komunistai Maskvoje

Šiuo metu partizanų jėgos esančios žymiai stipresnės. Sovietai tuo reikalu yra labai susirūpinę. Maskvon yra iškviestas dabartinis, ką tik paskirtas, komunistų vadas Nahibulah su didele delegacija ir turėjo pasitarimus su Gorbačiovu. Sakoma, kad buvo kalbėta apie sovietų kariuomenės mažinimą arba net ir pasitraukimą iš Afganistano. Gorbačiovas pavadino Afganistaną „kraujuojančia žaizda“ ir kad Sovietų Sąjunga norėtų iš ten

pasitraukti. Manoma, kad Afganistane yra dar apie 120,000 sovietų kariuomenės.

Pagal Valstybės departamentą, Jungtinių Tautų ir Pakistano skelbiamas žinias, vyksta pasitarimai, kaip surasti politinę išeitį, kad sovietai galėtų pasitraukti iš Afganistano. Bet nesurandama dar tinkamo būdo ir tai tik esą galimybių kalbos.

Pasitarimai Genevoje

Tais reikalais nauji pasitarimai turi prasidėti vasario 11 d. Genevoje. Ten kaip tik busias svarstomas sovietų pasitraukimo klausimas. Maskva sako, kad galinti savo kariuomenę išvesti per 4 metus, bet Pakistanas reikalauja, kad jie pasitrauktų per 4 mėnesius. Washingtonas pritaria Pakistano reikalavimui.

Suinteresuotos šalys sutinka, kad Jungtinės Tautos tvarkytų sovietų pasitraukimą. Sovietai iš savo pusės reikalauja sustabdyti bet kokią paramą afganų partizanams. Amerikiečiai ir Pakistanas reikalauja, jei bus sulauktytas partizanų rėmimas, tai sovietai privalo savo jėgas išvesti tuojau pat, kad kovotojai nebūtų apgauti.

Šį mėnesį sueina 7 karo metai, kai vyks ta kovos, ir sovietai jų negali laimėti. Šiandien Valstybės departamentas tuo reikalu turėjo spaudos konferenciją.

Valstybės sekretorius George P. Shultz priekyje, kairėje, su kitais Amerikos delegacijos nariais NATO pasitarimuose Briuselyje.

Keičiama Socialinio aprūpinimo sistema

Washingtonas. — Prez. Reaganas penktadienį pasiskelbė valstybės reikalais, kurie turi būti būtinai ptervarkyti. Baltieji rūmai praneša apie kelis projektus, kurie reikalingi kraštui, kad jie bus tuoj įteikti svarstymams. Šiuo metu prezidentas susipažįsta su sveikatos, tarptautinės prekybos, žemės ūkio, biudžeto, Wall Street akcijų ir energijos naudojimo projektais. Tie visi reikalai bus išskirti juo pranešime tautai kitų metų pradžioje.

Administracija nori padaryti daug pakeitimų federalinėje šalpos sistemoje, kad būtų suteikta daugiau teisių valstybių vyriausybėms, kurios geriau žino savo valstybių vargšų reikalus. Tie pakeitimai šalpos srityje yra studijuojami daugiau negu metai laiko. Tais reikalais rūpinasi prezidento patarėjas Charles D. Hobbs.

Neturtingųjų šelpimas

Federalinė vyriausybė finansuoja 59 programas, kurios padeda neturtingiesiems. 1985 m. vyriausybė išleido 132 bil. dol. toms 59 socialinio aprūpinimo šalpos programoms, į kurias įeina ir parama daugiavaikėms šeimoms, maisto kortelės, pigūs butai, mokinių maistas mokykloms, Medicaid, teisi-

Sovietai bijo ir mirusio Marčenkos

Viena. — Sovietų Sąjungos ir Bulgarijos delegacijos penktadienį išėjo iš 35 tautų konferencijos posėdžio, kai Amerika paprašė delegatus atsistoti ir minutės tyla pagerbtį neseniai mirusio žmogaus teisių kovotoją Anatolijū Marčenko.

Abi delegacijos apledo uždara konferencijos posėdį, kai Amerikos delegacijos vadas Warren Zimmerman paprašė visus pagerbti Marčenkos atminimą.

Pranešama, kad Marčenkos žmona su sūnumi nuvykusi į Maskvą. Ji taip pat nesužinojo datos, kada Marčenko tikrai mirė. Leido palaidoti su ortodoksų apeigomis, kaip buvo prašyta, netoli kalėjimo esančiose kapinaitėse.

niai patarimai, apmokymas darbuose ir kitos programos.

Tie nauji pasiūlymai turi būti patvirtinti Kongreso. Naujajį projektą jau kritikuoja liberalinio nusiteikimo kongresmenai, kad šis projektas nuvertina visą šalpos programą ir yra grįžimas į padėtį, kuri buvo prieš 50 metų. Bet konservatoriai giria šį projektą, kuris vedas gera kryptimi. Valstijos, daugumoje, yra patenkintos, kad bus duota didesnės teisės skirstant tokią programą, tačiau bijo, kad ta pagalba gali būti mažesnė.

Daugiau teisių valstijoms

Pagal tą administracijos projektą, Kongresas įsakytų federalinei vyriausybei išduoti leidimą valstijų valdžioms, kurios pačios paruoštų savo programas. Administracijos pasiūlymai yra surašyti 108 puslapių paranešime, kuriuos paruošė kabineto patarėjai. Pirmiau būtų bandomas laikotarpis, ar tai gerai padėtų krašte neturtingiesiems vykdati šį projektą. Visa ši programa eitų per valstijų vyriausybes. Valstijos išbandytų praktikoje, kiek projektas būtų naudingas neturtingiesiems.

Nauji siūlymai

Administracija įsakmiai nenurodo specialių programų, bet turi 10 pasiūlymų sąrašą, kuris galėtų būti naudojamas, kaip gairės sprendimui. Vienas iš jų yra, kaip šelpiamasis galėtų susirasti darbą. Kitas pasiūlymas yra, kaip tas, kuris gauna pašalpą, galėtų savo išteklius geriau panaudoti ir imtųsi didesnės atsakomybės. Projekto specialistai mano, kad šelpiamiesiems reikėtų duoti pinigais vietoje maisto kortelių, kad šelpiamieji patys mokėtųsi už pigiuosius butus, arba, kad ir priešpiečių pinigai būtų atiduodami mokiniams.

Sen. Daniel P. Moynihan, kuris tuos reikalus studijuoja jau kelis metus, kritikuoja šį projektą, nes jis visai nepažįsta neturtingiesiems. Visas šis projektas esąs tik retorika, bet ne šalpos sistemos reforma.

52 milijonai gauna pašalpą

Pagal dabartinį įstatymą, žmonės, kurie legaliai atitin-

TRUMPAI IŠ VISUR

— Liuksemburgo sostinėje buvo taptytojo dail. Romo Dalinkevičiaus darbų paroda, kuri truko dvi savaites.

— Ankaroje Turkija ir Amerika susitarė pratęsti penkeriem metų sutartį, pagal kurią bus ir toliau tęsiamas ekonominis ir karinis bendradarbiavimas, įskaitant ir Amerikos bazes. Amerika taip pat pažadėjo padėti karinio apsiginklavimo srityje.

— Rytų Berlyne nukrito sovietų lėktuvas Aeroflot Tu-134, kuriame skrido 81 žmogus. Žinių agentūra praneša, kad 12 žmonių išliko gyvi. Kitų atpažinti neįmanoma, nes visi labai apdege.

— Managoje pranešama, kad šiaurinėje Nikaragvoje areštuotas dar vienas amerikietis Sam Hall, kuris yra kongresmeno Tony Hall iš Ohio brolis. Sandinistų vyriausybė pranešė, kad jis įtariamas šnipinėjimu, nes pas jį rasta žemėlapiai ir karinių trupių išdėstymo vietovių pavadinimai.

— Maskvoje pranešė, kad poetė Irina Ratušinskaja, kuri neseniai buvo paleista į laisvę, gavo leidimą su savo vyrų išvykti į Vakarų. Ji nori ir toliau turėti sovietų pilietybę. Planuoja išvykti į Britaniją.

— Bonoje suimta Vokietijos prezidento sekretorė Margarete Hoke, kuri apkaltinta šnipinėjimu Sovietų Sąjungai. Ji dirbo kelioms Vokietijos prezidentams nuo 1959 metų. Ji žinojo 1,717 slaptų dokumentų saugumo ir užsienio politikos klausimuose.

ka toms šalpos kategorijoms, yra Medicaid, akieji, negalintieji dirbti dėl prarastos sveikatos ir amžiaus. Pagal tą projektą, jie nebegautų iš federalinės valdžios, bet gautų iš valstijos įstaigų.

Studija tais reikalais sako, kad daugiau, negu 52 mil. amerikiečių su mažais atlyginimais, pasinaudodami dabartine programa, tinka bent vienai iš tų 59 kategorijų ir jie gauna federalinę pašalpą.

Seima, kurią sudaro keturi nariai, ir jei jos uždarius yra tik 10,989 dol. yra jau tokia, kad privalo gauti federalinę pašalpą pragyvenimui.

Europa atmeta Amerikos planą

Užsienio ministerių pasitarime

Briuselis. — NATO valstybės nepritaria prez. Reagano planui likviduoti Amerikos ir Sovietų raketinius ginklus, kurie yra nusiginklavimo susitarimų pagrindu.

NATO užsienio reikalų ministrai po dviejų dienų pasitarimų išleido komunikatą, kuriame pareiškia nepasitenkinimą, kad prezidentas su Gorbačiovu svarstė tą reikalą.

Pagal diplomatinis šaltinius, Britanija ir Prancūzija pasisakė aiškiai, kad šios dvi valstybės nepritaris Reagano pasiūlymui, nes žiūrėta, kad tai yra atsiribojimas tiesiogiai ginti Europos sąjungininkus.

nagrinėjo Rytų-Vakarų nusiginklavimo reikalus.

Lapkričio mėnesį, kai Britanijos premjerė atvyko į Camp David, ji pranešė prezidentui Reaganui, kad Britanijos vyriausybė nepritaria branduolinių ginklų sunaikinimui. Briuselio pasitarimuose Britanija buvo ta valstybė, kuri griežčiausiai pasisakė prieš tų ginklų sunaikinimą, kurie buvo svarstyti Islandijoje, ir ragino kitas valstybes pasisakyti prieš. Lordas Carrington, kuris yra NATO generalinis sekretorius, apie tai pranešė spaudai.

Prancūzų nusivylimas

Kitoje savo spaudos konferencijoje Prancūzijos užsienio reikalų ministras Jean-Bernard Raimond pasakė, kad tai buvo visų viena nuomonė, tačiau jam atrodo, kad tai liks utopija, nes Amerika neatsisako savo plano nusiginkluoti per 10 metų.

Viena priežastis, kodėl prancūzai ir britai nepritaria Reykjaviko interpretacijai, kad antrojo penkmečio metu būtų visai eliminuotos raketos, yra ta, kad tuo metu Varšuvos pakto valstybės turėtų žymiai didesnes konvencines pajėgas karo lauke.

Beje, užsienio reikalų ministerių pasitarimo komunikate pareiškama, kad pritariama tik 50% Amerikos ir Sovietų Sąjungos puolamųjų raketų sumažinimui. Sąjungininkai pilnai pritaria, kad būtų sunaikintos vidutinio nuotolio raketos NATO ir Varšuvos pakto valstybėse, išskiriant tik Prancūziją.

Vokietijos pozicūra

Nežiūrint Vakarų Vokietijos susilaikymo apie sovietų trumpų distancijų raketų centriniėje Europoje, užsienio reikalų ministras Hans-Dietrich Genscher aiškiai pranešė, kad Bona yra už susitarimą, kad būtų panaikintos Amerikos Pershing 2 ir sovietų SS-20 raketos Europoje.

Briuselyje nesulaukę jokio dėmesio Amerikos atsakymą nuo 1979 metų strateginės ginklų sutarties pakto, nes sovietai jau seniai yra sulaužę SALT II susitarimą, kaip sako sekr. Shultzas. Jis taip pat pasakė, kad britų Darbo partijos rinkiminė platforma, kurioje norima, kad britai sunaikintų savo visus branduolinius ginklus ir išvežtų Amerikos raketas, yra katastrofiška ne tik Britanijai, bet ir visai Europai.

Valstybės sekretorius, toliau kalbėdamas su žurnalistais, pasakė, kad Sovietų Sąjungos pasiūlymas turėti konferenciją žmogaus teisių reikalais Maskvoje, yra tik žodžiuose, bet ne realybėje. Tai rodo Marčenko mirtis kalėjime.

Kalėjimas už tezę

Belgradas. — Jugoslavų sociologas Milan M. Nikolic neįteistas penkiems mėnesiams kalėjimu už pasirinkimą tezę, kurią jis rašė Brandeis universitete. Jis savo doktoratui pasirinko tezę iš socialinio gyvenimo Jugoslavijoje ir sako, kad rašęs tai, kas kasdien vyksta Jugoslavijoje, kur jiems tenka gyventi. Jis prašė, kad baumės atlikimas būtų nukeltas, kadangi jo žmona serga ir jam reikia rūpintis dar dviem mažais vaikais. Jis jau anksčiau buvo kalinamas už „negerą“ atsiliepimą apie savo valstybę. Teismo atstovai dar nepranešė apie baumės atidėjimą.

KALENDORIUS

Gruodžio 16 d.: Euzekijus, Albina, Vingaudas, Alvinė.
Gruodžio 17 d.: Logorius, Viviana, Montigaila, Laila.

ORAS

Saulė teka 7:11, leidžiasi 4:21.

Temperatūra dieną 42 l., naktį 29 l. Dėbesuota, lietus.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

ALKOHOLIS, KAVA, DRUSKA IR KALCIO TABLETĖS

— KALCIO PRIEŠAI (4)

Kiekvieno gerio reikia turėti su saiku: kalcio sumažėja kūne, naudojant alkoholi, druską ir kavą, o jo tablečių nevengiant galima sau pakenkti dėl kalcio perdozavimo. Todėl kalcio apturėjimą reikia koreguoti su maistu.

Mediciniškas raginimas

Kalcio pakankamas apturėjimas turi visiems, labiausiai moterims, rūpėti. Kaulai joms ima labiausiai tirpti po jų regulų paliovimo. Tas atsitinka daugiausia dėl to, kad jų senstancijos kiaušidėse (ovarijos) staiga ima mažiau pagaminti kaulų stiprumą palaikančio moteriško hormono estrogeno.

Kaulo tirpimas (osteoporozė) apima visus kaulus, bet labiausiai aktyvus, išskorėjusius — į bičių korius savo vidumi panašius kaulus, kurie yra stuburo ir rankų-kojų ilgųjų kaulų galuose. Tose vietose kaulai daugiausiai išpurija ir net be niekur nieko lūžta.

Moteris susilaukusi tokio kaulų tirpimo gali gauti stuburo kaulų (slankstelių) susilpėjimą dėl juose atsiradusių mažų lūžių. Tokioms moterims stuburas gali sutrumpėti dviem colių, net kelių savaičių laikotarpyje.

Pagalios osteoporozę priveda moteriškę prie susikūrinimo (našlės — pensininkės kupra — „dowager's hump“). Jos viršutinės stuburo dalies slankstelių priekinė dalis sutrinka, sugniūžta ir taip kupra pasidaro. Sunkesniais tos ligos atvejais šonkauliai gali imti remtis ant klubikaulių — taip tu moterų stuburas susilenkia. Kalcio trūkumas sukelia strėnų raumenų mėšlungius ir dėl to žmogus gauna strėnų skausmus.

Visi dažnai matom tokias kuprotas, pirmyn kiek pasidavusias seneles. Vis tai išdava kalcio netekimo ir dėl to jų stuburkaulių susilpėjimo. Nė viena lietuvių dabar neturėtų tokio likimo susilaukti. Žinoma dabar kaip saugotis kaulų tirpimo. Tas žinias pats laikas dabar darbu paversti, imant gausiau pieno ir jo gaminių (sūrio, varškės, jogurto ar rūgusio pieno) naudoti kasdien. Tik neatsiduokime kalcio įvairioms tabletėms. Vien maistu kalcio reikalus tvarkykime.

Kaulai tirpsta palengva

Kadangi kaulai ima palengva tirpti ir pradžioje jokių nusiskundimų nesukelia, tokios moterys nekreipia dėmesio į tuo laiku prasidėjusį jų kaulų tirpimą. O kai osteoporozė toli pažengia, tada net paprastas kūno judesys, kaip pasilenkimas paimti kokį daiktą, gali sukelti kaulo lūžimą. Klubikaulio kaklelio lūžimas tokioms moteriškėms dažnai pasitaiko. Tada prisieina ilgai ligoninėje gulėti, plaučių uždegimo susilaukti, ir negrįžtamai iškelti.

Kokioms moteriškėms greičiau kaulai minkštėja?

Smulkiakaulės, šviesiaodės ir kilusios iš šiaurinės Europos moterys yra labiausiai linkusios susilaukti kaulų suminkštėjimo. Dar rūkan-

čios, bei pepsus geriančios, besisvaiginančios, sūriai valgančios ir kavos neatsisakančios tokiai ligai esti labiau palinkusios.

Vyrai priešingai — mažiau palinkę esti gauti kaulų suminkštėjimą. Tik vėlyvame amžiuje jie tokios negerovės susilaukia. Tik retai jų kaulų suminkštėjimas esti taip sunkus kaip moteriškių. Mat vyrai turi trečdaliu (30%) daugiau kaulų masės ir jų estrogenai ne taip staiga sumažta, kai tokiam sumažėjimui laikas prisitartina.

Ankstyvas kaulų suminkštėjimo nustatymas

Daugelis specialistų mano, kad reikia užbėgti kaulų suminkštėjimui pas moteriškes už akių. Reikia nustatyti tokio suminkštėjimo pačią pradžią, pirm negu tokios ligos reiškiniai atsiranda. Tas nustatoma specialisto ofise, panaudojant mažas dozes radiacijos (low-dose radiation scanner) rankos kaulo audinio tankumo sušėkimui. Tas aparatas vadinasi „single-photon densitometer“. Kiekviena gera ligoninė turi tokį aparatą. Visur esą lietuviai, ypač lietuvių gali juomi pasinaudoti. Reikia skambinti savo vietovės ligoninei ir prašyti „nuclear medicine department“. Tada prašyti minėtam tyrimui (jis vadinasi BMA (tarti bi-em-ei) tai: bone mineral assessment) laiko — appointment. Jis tęsiasi kelias minutes, neskausmingas ir galima eiti tokiame kaulų tyrimui pavalgys. Švento Kryžiaus ligoninėje toks tyrimas kainuoja penkiasdešimt penki doleriai. Atsakymą

Sveiko proto irgi reikia turėti pakankamai

Virš minėto trejopo elgesio nebus gana, jei moteriškė stoko sveiko proto: jei ji persivalgys ir nusipenės, jei ji rėkys, jei ji sūriai valgys ir jei ji girtaus. Niekio neišeis, jei mūsiškės lietuviškos galvos neturės. Alkoholis kenkia kalcio medžiagos apykaitai. Kofeinai šalina kalcį iš kūno ir geriančios daugiau negu penkis puodelius kavos kasdien gauna kalcio trūkumą kūne. Valgančios sūriai šalina kalcį iš kūno pagreitintai: inkstai varytė varo lauk druską ir kalcį.

Niekio irgi neišeis, jei pieno gaminius naudosime riebius. Reikia vaisių ir daržovių valgyti gausiai — tai bus mineralai ir vitaminai. Reikia būtina naudoti lietuvišką duoną, tokius javinius ir ragaišį, gausiai selenų (fiber). Nors jos

Moters riešas photon densitometeryje: apskaičiuojamas jos kaulo tankumas — jame mineralų kiekis (BMA-Bone Mineral Assessment).

pasius nurodytam gydytojui.

Cikagiškiai gali tiesiogiai skambinti Šv. Kryžiaus ligoninės „Nuclear medicine“ skyriui šiuo telefonu: 471-5621 ir prašyti „Appointment for BMA“. Paskirtu laiku atėjus į tos ligoninės „Nuclear medicine“ skyrių pas gyd. Laurence Emro, reikia turėti 55 dol. užsimokejimui. Gali pats pacientas skambinti; gali ir gydytojas tarpininkauti. Tai labai paprastas dalykas, bet labai naudingas sužinojimui, kaip kaulai yra stiprūs.

Visoms moterims toks tyrimas yra naudingas dar nesulaukus pirmųjų kaulų suminkštėjimo ženklų. Ypač tos darykitės tokį tyrimą, kurių šeimoje yra buvę komplikacijų dėl kaulų suminkštėjimo. Gana vien dejuoti kaulų suminkštėjimo komplikacijų sulaukus; reikia būtina veikti — daryti kas reikalinga ir įmanoma. Visi, ypač visos lietuviškos, būkite pakankamai šviesios kaulų osteoporozės reikaluose ir atsakingai elkitės ateityje. Tik tada mažes minkštų kaulų sukelti vargai. Ta liga yra išvengiama.

Trejopai moteriškėms ginasi nuo minkštų kaulų

Šio krašto sveikatos įstaiga, the National Institutes of Health, tvirtina, kad moteriški hormonai regulų netekusioms moteriškėms yra naudingi osteoporozės išvengimui. Tai pirmas žingsnis, kovojojant su kaulų suminkštėjimu. Užmirškite vėžio baimę dėl mažomis dozėmis moteriškų hormonų (estrogenų) vartojimo. Dabar galima juos ant odos lipinti (Estroderm) — po du į savaitę. Antras svarbus dalykas tame reikale — pakankamas vitamino kalcio su maistu: vienas gramas (1,000 mg.) yra kasdieninė kalcio dozė dar turinčioms regulas, o pusantro gramo (1,500 mg) jų jau neturinčioms, jei jos neima moteriškų hormonų. Nelaimė, kad amerikietės kasdien gauna kalcio tik 450-550 mg.

Trečias dalykas svarbus kovojojant su osteoporozė yra vidutinis pasivaikščiėjimas: po 45 minutes kasdien karvišku žingsniu (kad būtų vidutiniai sunkus svoris į kaulus), nežiūrint koks oras lauke būtų. Toks elegesys irgi sulėtins kaulų tirpimą.

lėtins kalcio susigerimą į kraują, bet pakankamai pieno naudojant, geris bus apturimas iš sėlenomis gausaus maisto.

Nereikia mestis iš vieno kraštutinumo į kitą: per daug kalcio (tablečių ar kapsulių pavidale) irgi nėra gerai. Per gausus kalcio kiekis meta šalin iš kūno kitus naudingus mineralus: geležį, cinką ir manganą. Dar to negana: per gausus kalcio kiekis kūne gali sukelti inkstuose akmenis.

Teisingai, balansuotai maitintis yra lengviau patarti, negu išesėti. Gausūs kalcio pieno gaminiai būna riebiūs, todėl lietuviškos galvos savininkė visada naudos tik liesą (skim) pieną. Iš pieno miltelių padarytas pienas visai neturi riebalų, jei perkami „non-fat dry milk“ milteliai ir iš jų gaminamas pienas. Šiaip naudotinas tik vieno-dviejų procentų pienas, pasukos ar, nugriebus nuo paviršiaus riebalus, rūgęs pienas. Jei rauginame pieną iš minėtų miltelių, jokių riebalų jame nebus. Jogurtas tinka tik „plain“ ir „non-fat“. Žinoma, naudotinas ir kitoks kalciumo gausus maistas, apie kurį čia jau buvo minėta.

Mitybos žinovai pataria gauti kalcį su maistu, nes tabletėmis jį priimant galima jį perdozuoti. Pakaks trijų pieno gaminių per dieną idant gausu kūniui reikiama diennė kalcio dozė. Pieno, kaip jau žinom, puodelis turi 300 mg kalcio. Jogurto puodelis — nuo 275 iki 415 mg. Iš daržovių naudotinos kalciumo gausios šios: broccoli, kale, collard greens ir kidney beans, na ir lietuvių mėgiami kopūstai.

Ką jau žinom, naudokimės tomis žiniomis

Ateityje medicina sužinos daugiau apie kaulų suminkštėjimą. Tomis tada žiniomis naudosimės. Dabar jau daug dalykų žinome, tik nepildome jų savame gyvenime. Už tai stipresnieji mūsiškiai visomis

MŪSŲ KOLONIJOS Brooklyn, N.Y.

ISPŪDINGAI PAMINĖTA VĒLINIŲ DIENA

Lapkričio 2 d. Liet. Katalikių Moterų kultūros dr. J. A. Radziviūnienės rezidencijoje suaukė susirinkimą. Susirinkimą atidarė dr. J. A. Radziviūnienė, pakviesdama Pr. Ažuolieneį praversti dvasinį susikauptimą. Susirinkime aptarta ateities veikla. Atykęs dr. J. A. Radziviūnienės vadas kun. St. Raila ryškino maldos prasmę už mirusius ir gyvųjų bendravimą su amžinybės iškeltais. Laimingybė esame, kad tikime į amžiną gyvenimą ir tuo būdu artimųjų praradimą laikome tik trumpesniu ar ilgesniu atsiskyrimu. Su jais bendravame savo maldose. Už dr. J. A. Radziviūnienės ir asmeniškai kiekviena už savo mirusius artimuosius, visos narės aktyviai įsijungė į dalį rožančiaus ir kitas maldas, baigiant gies-

LITUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Alfonso Sesplaukis-Tyruolis

Ką Lietuva yra davusi kitų tautų literatūrai savo istorija, gamtovaizdžiu ir žmonių papročiais pirmą kartą panagrinėta Alfonso Sesplaukio-Tyruolio knygoje

LITUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Išleido Lituanistikos tyrimo ir studijų centras Chicagoje. 244 psl. Knygos kaina 8 dol., su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai moka 10.14 dol. Gaunama DRAUGE ir pas knygy platintojus.

jėgomis stenkimės silpnesniems mūsiškėms talkinti. Kitaip jie nepajėgs dabartinėmis medicinos žiniomis pasinaudoti.

Tiriamas flouras kaulų apsaugos reikale. Mėginamas vitaminas D (cancitriol), manoma, kad jis pagerina kalcio susigerimą iš žarnų į kraują, ypač pas tas moteriškes, kurios menkai sugeria kalcį į kraują iš savų žarnų. Mėginama kalcį dėti į maistą (jau dedamas jis į kai kurias vaisių sūkus), panašiai, kaip dedama į duoną geležis, vitaminas B ir kiti mineralai bei vitaminai. Vis tai apsilėdėliams pasitarnavimas.

Mes lietuvių būkime verti mokslo pažangos ryškimes jaja pasinaudoti reikiama. Už keliasdešimt metų nebus didelės sunkenybės dėl kaulų suminkštėjimo. Mes lietuvių jau dabar visi iki vienam, ypač iki vienai visu šimtu procentų naudokimės dabartinėmis mokslo žiniomis išvengimui osteoporozės.

Išvada. Žuvies taukų kapsules (Cod liver oil), gaunamas be recepto vaistinėse, naudokime po vieną kas antrą dieną, ypač žiemos metu. Tas padės kalciumi susigerti iš žarnų į mūsų kūną. Visas čia per keturis kartus paduotas žinias apie minkštus kaulus mintinai išmokime ir verskime save įsilydi savo gyvenime. Taip elkimės dar gerai besijausdami. Ypač saugokime savas motinėles nuo pargyriavimo. Padėkime joms maitintis virš nurodytu būdu, paruoškime joms įvairų maistą, gausų kalciumi. Venkime piliulių, taip atkakliai mums peršamų vietoje normalaus maisto. Jei jau neįkaipe kalcio piliulių negalėsite apsieiti, tai naudokite kuriam laikui tik Os-cal, kurio turi 40% kalcio. Taigi, jų vienas gramas suteiks 400 mg kalcio. Kitokių tablečių tegul jums jokia lapė nekalba naudoti. Sėkmės!

Pasiskaityti. „Newsweek on Health“, Summer, 1986.

me Marija, Marija. Į šį susirinkimą narės buvo kviečiamos su vyrais. Šį dvasinį pabendravimą dalyvavę išgyveno labai jautriai ir jautė, kad Vėlinių dieną paminėjome labai prasmingai. Susirinkimo pajavairinimui Stasė Bobelienė perskaitė Audronės (Onos Balčiūnienės) apsakymėlį „Debesių supime“, specialiai parašytą Vėlinių dienai.

Po susirinkimo vyko vaišės, kurias paruošė kelios narės. Vaišės buvo labai skoningai ir skaniai paruoštos. Besivaikindami, visi dar gražiai pabendravome, dalindamiesi dienos išpužiais ir puikia kulinarija. Visi tvirtino, kad Vėlinių popietė praėjo labai prasmingai.

O.B.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiuniami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokejė.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto	
	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipnius taiko savo nuofūtra. Nesunaudojama straipnių nesuogo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už atskirų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišūniamas gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečd. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOŠ CHIRURGIJA
(Augliai namini ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm. antr. ketv. penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOŠ LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išspūstųjų venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2002
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12:30 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnelės,
titeliai, plokštės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

VRDOLYAK TAIKO I MERUS

Energingas ir prieš merą Washingtoną nusistatęs aldermanas Edvardas Vrdolyak viešai pareiškė, kad jis kandidatuos į Chicagos merus.

DR. IRENA KURAS

KODKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tomasio ofisė perėmė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

DR. FRANCIS MAZEKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; penkt. 10-12; 1-6

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS

DAN. GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tomasio ofisė perėmė

DR. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 438-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 381-0220 (312) 381-0222

DR. LEONAS SEBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Lenkijos lietuviai LICĖJAUS 30 METŲ SUKAKTIS

Jeigu mes nepajėgiame bent apytikriai suskaičiuoti Amerikoje gyvenančius lietuvius, tai dar sunkiau juos suskaičiuoti dabartinėje Lenkijoje. Nuo seniausių laikų kaip čigainiai — autochtonai lietuviai gyvena ir dar dabar lietuviškai kalba Seinų apskrityje. Bet II pasauliniam karui pasibaigus ir Lietuvos lenkams repatriuojant į Lenkiją, drauge su jais emigravo ir nemaža lietuvių užsirašę lenkais. Kiti atsivėrė Lenkijoje, kai jie, kaip pabėgėliai, buvo Sovietų kariuomenės atkirsti. Ir vieni ir kiti užsirašę lenkais, vengė balsiai lietuviškai kalbėti, jų vaikai tik lenkiškai mokyklose tekalbėjo. Formaliai jie jau lenkai. Kiti lietuviškai taikstosi prie lenkų tarnybos gavimo sumetimais. Būna atvejų, kad lenkais užsirašo ir šiaip jau neabejotinai lietuviai. Seinuose leidžiamoje „Aušroje“ J. Maksimavičius apie juos rašo, kad jie, gyvendami ir dirbdami Lenkijos gilumoje, „neišsuduoda“ esą lietuviai. Kaip pavyzdį nurodo vieną lietuvių merginą, baigusią Punsko licejų su dėstoma lietuvių kalba. Ji savo profesoriui išsiginysusi mokanti lietuvių kalbą, tačiau garbingas lenkas profesorius jai įrodė, kad ji vis dėlto mokanti lietuviškai: atnešęs ir jai parodęs jos licėjaus baigimo pažymėjimą, kuriame įrašytas ir lietuvių kalbos pažymys...

Minėto str. autorius toliau rašo: „Kiek mūsų Lenkijoje esama? Tokių sąrašų nėra. O jeigu surašinėt kas, ar tai būtų tikslūs kiekis? Jei viešai reikėtų pripažinti prie savo tautybės, tai gal ir 10 tūkstančių nepareiktų esą lietuviai. Mažo manymu, nesvarbu, ar skaičius 10 ar 20 tūkstančių. Kur kas svarbiau, kaip jie patys nusistatė dėl savo tautybės, gimtosios kalbos. Vienas Suvalkuose gyvenantis darbininkas man pasakė, kad tame bloke, kur jis gyvena, tai tik vienoje laiptinėje trečdalis gyventojų yra lietuviai, bet sveikinasi viešai ar eidami į darbą tik lenkiškai, nors pačiuose Suvalkuose yra lietuvių, kurie viešai neslepia savo tautybės.

„Seinuose niekad nebuvo tiek lietuvių, kaip dabar. Seinai smarkiai padidėjo ir gyventojų skaičiumi. Visų aplinkinių kaimų ūkininkai ir ypatingai lietuviai turi pasistatę ir stato toliau Seinuose dvejų aukštų namukus savo mokytiems vaikams, kurie dirba Seinuose bei apylinkėse, o kartais važinėja dirbti net į Suvalkus. Tokių lietuviškų namukų Seinuose galima priskaityti iki šimto, o gal dar daugiau“ Beje, Seinuose yra ir vienintelės Lenkijoje veikiančios legalios Lietuvių visuomeninės kultūros draugijos (LKVD) centras ir jau 25 metus leidžiamo „Aušros“ žurnalo (išėina 4 kartus metuose) redakcija. Minėta organizacija turi Lenkijoje apie 40 skyrių. Didėni lietuvių susitelkimai dar yra Varšuvoje, Vroclave, Šečėne, Gdanske ir kitur.

Sie mokslo metai Punsko lietuvių licejui (gimnazijai) yra jubiliejiniai. Ji švenčia savo 30 metų sukaktį. Tai svarbi sukaktis visiems Lenkijos lietuviams. Bet ir mums ji minėtina, nes Punsko lietuvių licejus yra viena iš dviejų gretai Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje lietuviška gimnazija, tegu ir nevisiškai laisvame krašte.

Seinai turi senas Lietuvos mokyklų tradicijas. Jau XVIII a. gale čia veikė sešių klasių mokykla, domininkonų įkurta ir jų vedama. 1817 m. ji buvo perkelta į Lomžą, bet 1817 m.

Seinuose įkurta vaivadijos mokykla, kurios mokinių skaičius buvo pasiekęs 800. Ji išsi- laikė ligi 1831 m., bet po sukilimo uždaryta, netrukus atkurta, bet jau rusiška mokykla. 1867 m. perkelta į Marijampolę ir paversta gimnazija. Nuo 1886 m. Seinuose veikė triklasė mokykla, prieš I pasaulinį karą virtusi keturklase. Atskirą istoriją sudaro Seinų kunigų seminarija. Seinuose mokėsi visa eilė lietuvių kultūros veikėjų: istorikas kun. J. Totoraitis, poetas kun. M. Gustaitis, kun. Tatarė, rašyt. Mykolaitis-Putinas, Vincas Kudirka, S. Norkus, vysk. Pr. Būčys ir daugelis kitų. 1917 m. vysk. A. Karosas ir kun. J. Totoraitis išgavo iš vokiečių valdžios leidimą kurti lietuviškas gimnazijas Marijampolėje ir Seinuose. 1918 m. sausio mėn. Seinuose pradėjo veikti lietuviška „Žiburio“ gimnazija, bet, lenkams užėmus Seinus, ji buvo 1919 m. perkelta į Lazičius. Lenkams užėmus Seinų kraštą, lietuviškuose kai- muose dar buvo kuriamos lietuviškos mokyklos, bet 1925 lenkai jas pakeitė lenkiškomis. Pilsudkinės Lenkijos „kupacija buvo žiauri ir lietuviškos mokyklos negalėjo veikti. Tik po II pasaulinio karo susidarė galimybės tokias mokyklas kurti. 1952 m. įkurtos 4 mokyklos su 160 mokinių. Dėstomoji kalba buvo lietuvių. Keliose mokyklose lietuvių kalba dėstoma kaip dalykas. 1986 m. pradinėse mokyklose lietuviškai mokėsi 570 mokinių.

Atskirą istoriją turi lietuviškas licejus. Jis sudarytas 1956—7 mokslo metais, atkeliant į Punska lietuvių moksleivių grupę. Vienas iš pirmųjų mokytojų ir organizatorių buvo Juozas Vaina, ilgametis mokyklos direktorius. Daug padarė mokyto. J. Stokeliūnas, vaikščiodamas po namus ir rinkdamas mokyklai kandidatus. Taigi šiais metais licejus mini 30 metų savo veiklos sukaktį. Turint galvoje nepastovias aplinkybes Lenkijoje, toks jubiliejus — didelis dalykas. Šiuo metu licejus mokosi 115 lietuvių mokinių. 1977 m., remiant Lenkijos valdžią, pastatytos naujos mokyklai patalpos su sporto sale ir bendrabučiu. Įkurta gerai tvarkoma mokyklos biblioteka, šiuo metu turinti apie 20.000 knygų, kurių pusė lietuviškos. Kiekvienais metais licejus išleidžia apie 20-26 abiturientus, gal pusė šio skaičiaus stoja į aukštąsias Lenkijos mokyklas. Savaitinis pamokų krūvis yra 4 pamokomis didesnis, kaip Lenkijos gimnazijose — jis skiriamas lituanistiniam dalykam. Beveik visų dalykų pamokos vedamos lietuviškai. Žodžiu, reikia džiaugtis, kad licejus gerame kelyje.

Reikia pripažinti, kad Lenkijos lietuviams kultūriškai reikštis ir veikti dabartinės sąlygos yra nepalyginamai palankesnės, kaip buvo pilsudkinės Lenkijos laikais. Lenkijos valdžia, nors mums idėjiškai ir nepriimtina, nekliaudo lietuviams veikti ir remia jų mokyklas, organizacijas, „Aušros“ žurnalo leidimą. Atoslūgis neigiamas prasme kilo tik prieš keletą metų, kai valdžios kontrolė buvo bepaaimas „Solidarumo“ judėjimas. Tada susidarė sąlygos iškilti ir paversių „pilsudkininkams“, kurie ėmė žiauriai persekioti lietuvius, mokyklas. Dabar sustojusi ir „Aušra“. Bet dabar lietuviai vėl gali, palyginti, laisvai veikti ir švesti savo licėjaus 30 m. sukaktį.

ĮVYKIAI VATIKANO-MASKVOS SANTYKIUOSE

Vatikano ir Maskvos santykiuose pastaruoju metu buvo keletas įvykių, kurie atidžiai sekami siekiant atspėti, ką jie atneš.

Vienas toks įvykis buvo rusų stačiatikių Bažnyčios aukšto lygio delegacijos dalyvavimas spalio 27 d. „Pasaulinėje maldos už taiką dienoje“ Asyziuje, Italijoje. Sovietų delegacijai vadovavo Kijevo metropolitas Filaretas. Po programos po pietus ji privočioj audienčioj priėmė pirmuoju. Tass buvo atsuntęs savo korespondentą, kuris gražiai aprašė šią maldos dieną.

Antras įvykis buvo simpoziumas „Visuomenė ir etinės vertybės“, surengtas spalio 8-10 d. Budapešte. Vatikanas buvo vienas jo rengėjų. Krikščionybė ir marksizmas jame buvo diskutuojami vienodoje slotnėje. Sovietų Sąjungos ir Čekoslovakijos atstovai pirmą kartą dalyvavo tokiam simpoziume. Jų bloko delegatai vienu ar kitu būdu pritarė, kad krikščionybės etinės vertybės tinka net oficialiai ateistinėms visuomenėms.

Vienas Vatikano pareigūnas pasakė, jog tai nebuvo atsitiktinumas, nes tai negalėjo atsitikti be sovietų sutikimo.

Netikintųjų reikalams sekretoriato prefektas kard. P. Poupard, kuris vadovavo Vatikano delegacijai simpoziume, per pasikalbėjimą pasakė, kad šis simpoziumas buvo ne toks, kaip kiti krikščionių ir marksistų dialogai dėl sovietų dalyvavimo, kurie parodė pažymėtiną atvirumą.

Visi šie įvykiai stebimi ryšium su galimu po pietus ir Gorbaciovo susitikimu ateinančių metų pradžioje, kai Gorbaciovas lankysis Italijoje. Anot „New York Times“ (XII.8.1986), šis susitikimas turėtų išspręsti visas abejones apie Vatikano ir Maskvos santykius. Aiškų signalą turėtų duoti krikščionybės įvedimo Rusijoje tikstančio metų sukakties minėjimas 1988 metais. Maskva nuolat skleidžia užuominas, kad šiame minėjime gali dalyvauti po pietus.

Apie šias sovietų užuominas po pietus neiškiai pasisakė praėjusį mėnesį, keliaudamas po Azijos ir Ramiojo vandenyno šalis. Dabar Vatikano pareigūnai aiškina, kad po pietus, kai jis sakė, kad jis atmetė „politinę kelionę į Maskvą“, jis

JUOZAS VITĖNAS

norėjo pasakyti, kad jis nenori dalyvauti grynai sovietų pareigūnų surengtame minėjime. Jis pabrėžė savo „pareigą“ aplankyti katalikus Sovietų Sąjungoje ir ypač Lietuvoje. Jei sovietai nori, kad po pietus dalyvautų krikščionybės įvedimo Rusijoje sukakties minėjime, jie turi leisti jam aplankyti katalikus Pabaltijo valstybėse. Be to, anot Vatikano pareigūnų, po pietus norėtų pasitarti dėl didesnės religinės laisvės Lietuvoje ir Ukrainoje, kur Bažnyčios veikla yra suvaržyta dėl jos stipraus ryšio su tautiniu pasipriešinimu.

Visiems šiems įvykiams riedant, Amerikos Balso lietuviško laido lapkričio 29 d. buvo pranešta, kad Lietuvai paskirtas naujas vyskupas Vladas Michelevičius, baigęs Kauno kunigų seminariją ir kunigų pašventintas 1948 metais. Jis būsiąs Kauno arkivyskupijos apaštalinio valdytojo ark. L. Povilonio augziliauras.

Anot Amerikos Balso, kun. Michelevičius 1981 metais drauge su kitais dviem kunigais buvo pasiūlytas kandidatu į vyskupus. Anuomet „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje“ buvo reikiamas susirūpinimas, kad Vatikanas patvirtins, jog žodžiais, sovietinės valdžios parinktus kandidatus, kurie nepatariaus Lietuvos Bažnyčios katalikų labui. Anot Amerikos Balso, Vatikanas ne vieno iš šių trijų kandidatų nepaskyrė vyskupu.

Kodėl dabar po pietus kun. V. Michelevičius pakėlė vyskupu, galima tik spėti. Gal tam turėjo įtakos dabar Lietuvoje pasireiškianti nuotaika ar gal sovietų pareigūnų pažadai pagerinti Bažnyčios padėtį.

Apie tai praėitą vasarą išleisto LKB Kronikoje, Nr. 71, taip rašoma: „Po kunigų Alfonso Svarinsko, Sigito Tamkevičiaus ir Jono Kastyčio Matulionio areštų dalis kunigų, sovietinės valdžios kolaborantai ir bailesnieji, ėmėsi platinti mintį, jog konfliktinių situacijų su bedieviska valdžia atvejais reikia daryti nuolaidas, pasigirdo balsų, išdrįsusių nuteistų kunigų pasiaukojančią veiklą laikyti neprotingais išsišokimais, o juos pačius kaltinti vienybės ardymu ir pan. Kitaip manančius ir kitaip besielgiančius vadino trumparegiais, kenkiančiais Bažnyčios vienybei.“

Pasikeitusią dvasinę atmosferą kunigų tarpe greitai pastebėjo valdiški bedieviai. Viename ankstesnių pokalbių su kunigais RRT (Religinių

reikalų tarybos) įgaliotinis Petras Anilionis pabrėžė, kad po kun. A. Svarinsko ir kun. S. Tamkevičiaus areštų atmosfera kunigų tarpe pagerėjo ir akcentavo, jog tai neabejotinai teigiamai atsilieps visai katalikų Bažnyčiai“.

Kun. V. Michelevičiaus pakėlimas vyskupu atitinka dabar Lietuvoje pasireiškian-

čias nuotaikas. Klausimas yra, ar jos teigiamai atsilieps visai Bažnyčiai, kaip Anilionis teigia, ir padės išgauti sovietų nuolaidų dėl popiežiaus apsilankymo Rusijoje ir Lietuvoje bei tikintųjų padėties pagerinimo, ar tai bus tik tiktai patarnavimas sovietų apgalei ir kovotojų už tikintųjų teises išdėdavimas.

DAUGIAU DĖMĖSIO KULTŪRINĖM DOVANOM

JURGIS JANUŠAITIS

Stai ir vėl Šv. Kalėdos ir Naujieji Metai. Tūkstančiai ir mūsų tėvynainių skuba rašyti kalėdinius atvirukus, kuriuose išreiškiame savo artimiesiems, giminiams ir draugams nuoširdžiausius linkėjimus. Žinoma, tai gražus paprotys nors švenčių progomis prisiminti tuos asmenis, kurie mums yra brangūs ir mieli. Tačiau tur būt retai kuris pagalvoja, kiek tokiems sveikinimams išleidžiama pinigų. Ir tikrai jų mes negailime, nes tai kiekvienos šeimos gyvenimo dalis — pasidalinti linkėjimais didžiųjų švenčių proga.

Išėjimoje laisvajame pasaulyje gyvena sakykime tik apie 20.000 lietuviškų šeimų. Kiekviena šeima šventiniams sveikinimams (atvirutėms, kurios brangios, pašto ženklams) teisledžia po 25 dol. Štai ir turime pusę milijono dolerių, išleisčių tam trumpam malonumui. O juk po švenčių visos atvirutės, pasidžiaugus draugų linkėjimais, išmetamos. Ir taip kiekvienais metais.

Žinoma, atsirams manančių, kad tokio gražaus, lietuviško papročio atsisakyti tikrai nevertėtų. Pritarkime ir tokiai minčiai: Bet jeigu bent vienerius metus imtume visi, sakau visi, to papročio atsisakytume ir vietoje siunčiamų sveikinimų tuos pinigus paskirtume savo nuožūra fondams, lietuviškajai spaudai paremti, knygoms leisti, lietuviškoms bendrinėms institucijoms, besirūpinančioms kultūriniais reikalais, lituanistinių mokyklų išlaikymui, politiniams, veiksniams, o ypač Lietuvių bendruomenėi, besirūpinančiai kultūrinį vertybių ugdymą. Pagalvokime — pusė milijono per vieną mėnesį būtų sudėta kilniems ir didiesiems tikslams.

Pagalvokime švenčių sezonui atėjus skubame ir prekybos centrus ir perkame daugybę kartais menkaverčių dovanų savo artimiesiems. Gražų, reikalingą, ypač, jeigu nuperkama naudingų daiktų. Tuo pačiu ar nebūtu kilnu, jeigu tėvai savo vaikams ta proga užsakytų bent vieną lietu-

višką laikraštį metams. Gal vertingą knygą padovanotų skaitantiems lietuviškai. Naujai besikuriantiems šeimos nariams tinka mūsų kūrėjų meno kūriny. O vertingų kultūrinio dovanų turime apšči. Štai Br. Kviklio keturtomė „Mūsų Lietuva“, to paties autoriaus „Lietuvos bažnyčių“ serija, J. Kapočiaus „Lietuvių enciklopedija“. O kiek turime mūsų rašytojų gerų vertingų knygų, poezijos rinkinių. Žodžiu, dovanotinų vertybių turime. Tik tam skirkime rimtą dėmesį. Ar pakankamai iš tikrųjų tam skiriame dėmesio? Ar propaguojam šią mintį? Ar iš viso tuo domimės?

Štai JAV LB Kultūros taryba gruodžio mėn. pradžioje lietuviškoje spaudoje paskelbė gruodį spaudos mėnesio. Ragina LB apylinkės ir visuomenę šį mėnesį skirti spaudai; knygai, kūrėjų kūrybai rimtą dėmesį. Ragina prenumeruoti laikraščius, įsigyti lietuvišką knygą ir t.t.

Apie spaudos reikšmę esame daug kartų kalbėję. Kas spaudos reikšmės nevertina, tas tikrai yra nutolęs nuo lietuviško tautos kamieno. Apie tokius „užkietėjusius“ tautiečius, kad ir kaip rašytum, vistiek jie balso neišgirs, nes neskaityt spaudos.

O mūsų esamos sąlygose dar gana gera. Spauda yra mūsų tautinės gyvybės širdis ir kraujas. Be jos, manau, išėjimo lietuvių gyvenimas būtų tamsus ir juodas. Tad lietuviškas laikraštis, žurnalas, knyga yra mūsų namų šviestas žiburiai, dažnai praskaidriną mūsų poilsio valandas. Periodinė spauda yra didžioji lietuviškosios šeimos, pasklidusios plačiame pasaulyje, jungtis. Tik spauda mus jungia, apie mus kalba ir tik iš jos sužinome savosios tautos ir išėjimo lietuvių likimą ir visas problemas. Be spaudos neturime ir bet kokio kultūrinio gyvenimo.

Gerai, kad Kultūros taryba susirūpina mūsų spausdinto žodžio likimu. Tik visa bėda,

kad susirūpina, kada šaukštai po pietų, kada šventės čia pat. Išidėmėtina, kad kiekvienam didesniam darbu reikia gerai pasiruošti. Reikia pasiruošti ir spaudos mėnesiui. Tam reikia ruoštis bent prieš tris mėnesius. Nežinoma, kaip paraginti, kad vykdykite vąj. Reikia įsamontinti LB apylinkės, surasti talkininkus vąjį vykdyti. O spaudoje tą mintį populiarinti. Į talką čia turi ateiti visų, bet kur veikiančių organizacijų, klubų valdybos. Susirinkimuose ne vien rūpintis savo organizacijos reikalais, bet daugiau ir išsamiau aptarti mūsų kultūrinį vertybių platinimą, jų įsigijimą. Bent vienerius metus visuotinai sutarkime, kad vietoje šventinių sveikinimų, visi, sakau visi, savo duoklę atiduotume didelių darbų vykdytojams, kultūrininkams.

Tad dar šiais metais sveikinimai keliaus. Jau pavėlavome su propagavimu minėtų tikslų. Tačiau tebūnie tai ateinančių metų darbo plane.

Sirdyje metų slinktyje juk susitinkame laisvuose su artimiesiais. Be abejo, kiekvienas jusime, atiduodamas savo auką švenčių proga kitiems tikslams, savo artimiesiems meilę, pagarbą.

Linkėdami visiems laimingų švenčių, prisiminkime ir kultūrinį vertybių dovanas savo mylimiesiems. Jos bus daug prasmingesnės.

CHICAGOS SUKAKTIS

Chicago miestas 1987 m. švęs 150 m. sukaktį. 1837 m. Chicagoje buvo 4.100 gyventojų ir tada gautas miesto teisių pripažinimas.

KELIA POLICIJOS ALGAS

Chicago miesto taryba nusprendė pakelti policijos tarnautojų atlyginimą, tam panaudojant 33 mil. dol. Chicago turi arti 10.000 policijos tarnautojų.

TRIKAMPĖ SKRYBĖLĖ

PEDRO ANTONIO ALARCON

Humoristinis romanas

Išvertė P. GAUCYS

2

Prisimename, kad ožkaganui mus taip palinkminus, ten susirinkusios ištėkančios amžiaus mergaitės labai paraudo. Iš to jų motinos padarė išvadą, kad nuotykio būta truputį žaliu, todėl jos ožkaganį išbarė. Tačiau vargšas Repela (tuo vardu jis buvo) neprikandod liežuviu ir atsakė, pažymėdamas, kad nesą kuo taip piktintis, nes jo pasakojime nebuvo nieko, ko nežinotų netgi vienuolės ir netgi ketverių metų mergaitės...

— Ir jei ne, pažūrėkime, paklausk ožkaganys, kokią išvadą galima padaryti iš „Burmeistero ir malūnininkės“? Kad sutuoktiniai miega kartu ir kad jokiam vyrui nepatinka, kad kas svetimas miegotų su juo žmona. Man atrodo, kad tai niekam nėra jokia naujiena!

— Iš tikrųjų, teisybė! — atsakė motinos, girdėdamos savo dukrų nusikvatojimą.

— Kad dėdė Repela yra teisus, — pastebėjo jaunojo tėvas, įrodo tai, kad čia esą visi berniukai ir suaugusieji jau žino, kad šią naktį, kai tik pasibaigs šokiai. Chuanaitis ir Manolilė pradės naudotis ta gražia sutuoktinių lova, kurią teta Gabrielė parodė mūsų dukroms, kad pasigrožėtų pagalvių išsiuvinėjimais...

— Dar daugiau, — tarė nuotakos senelis, —

netgi katekizmo knygoje ir Pamokluose vaikams kalbama apie visus tuos dalykus, tokius paprastus, kai supažindina juos su ilgu šventosios Onos nevaisingumu, su skaistaus Juozapo dorybėmis, su Juditės samokslu ir su daugeliu kitų stebuklų, kurių dabar nebeprisimenu. Tad, ponai...

— Dėdė Repela, nekrepk dėmesio į mūsų motinas — narsiai sukuo mergaitės. — Antrą kartą tamsta papasakok savo istoriją, nes ji labai juokinga.

— Ir netgi labai padori! — tęsė senelis. — Joje niekam nepatarinama, kas būtų bloga, nemokoma tokiu būtu, nei nepaliekia nenubastas, kas toks yra.

— Na, tamsta pakartok! — pagaliau autoritetingai prašė šeimų motinos.

Tada dėdė Repela vėl padeklamavo romansą ir, visiem išnagrinėjus jo turinį tos naivos kritikos šviejoje, nebuvo rasta galima niekur įterpti „bet“, o tai reiškia, kad jam suteikė reikalingus leidimus.

Metams slenkant, esame girdėję daug ir labai įvairių to paties „Malūnininko ir burmistienės“ atmainų, visada iš kaimo ir ūkių komikų, jau mirusio Repelos išmokyto, o be to, esame skaitę atspausdintus įvairios „Aklųjų romansuose“ ir netgi garsiajam neužmirštamajam Augustino Durano „Romansų“ rinkinyje.

Esmedje turinys yra tas pats: tragikomiškas, išdaigus ir baisiai suglaustas, kaip ir visos dramatinės dorovės pamokos, kurias mėgsta mūsų tauta, tačiau forma, įvykių mechanizmas, nenumatyti nuotykiškai, labai skiriasi, nepaprastai skiriasi nuo mūsų ožkaganio pasakojimo tiek, kad šis nebūtų galėjęs jo pasakoti jokiam kaimelyje, nei anų atmainų, netgi nei plintančių knygoje, kad doros mergaitės, jas girdėdamos, neušikimstų ausų ar kad jų

motinos neišluptų joms akių. Taip iškraipė kitų provincijų šurkštus stačiatiki tradicinį nuotyki, kuris toks žavus, toks kuklus ir tyras buvo klasiko Repelos atmainoje.

Tad jau seniai pasiryžome atstatyti tikrą įvykių teisybę, gražindami ypatingai istorijai jos pirmąjį pobūdį, kuris, neabejojame, buvo tas, kuriame geriausiai buvo išlaikytas padarumas. Ar galima abejoti? Šios rūšies pasakojimai, eidami per prastųjų rankas, niekad nepakinta, kad pasidarytų gražesni, švelnesni ir padoresni, bet priešingai, jie sužalojami ir nublukinami nuo sąlyčio su šurkštumu bei vulgarumu.

Tokia yra šios knygos istorija... Tad liškime j miltus, noriu pasakyti, pradėkime „Burmeistero ir malūnininkės“ pasakojimą, laukdami tavo, gerbiamas skaitytojai, išmintingo sprendimo, kad „ji perskaitys ir daugiau kartų persizgnojės, nes pamatęs velnią“ (kaip pasakė Estabanillas Gonzalez, pradėdamas savąjį), jį „laikytum vertu ir nusipelnusiu išvysti šviesą“.

1874 m. liepa.

Kada tai įvyko

Buvo beprasidedąs šis ilgas amžius, kuris dabar jau eina galop. Tiksliai nežinomi metai: tiek tikra, kad tai įvyko po 1804 ir prieš 1808.

Ispanijoje tebeviešpatavo Karolis IV, iš Dievo malonės, anot monetų, ir per Napoleono užsimiršimą ar jo ypatingai malone, anot prancūzų biuletenų. Visi kiti Europos valdovai, Liudviko XIV palikuonys, jau buvo netekę savo vainiko (o jų vyriausiasis ir savo galvos) jūžusioje audroje, kuri nuo 1789 metų siautė šioje pasenusioje pasaulio dalyje.

(Bus daugiau)

KELIAS

JUOZAS GAILA

„Tu numegzk man, mama, kelią iš jaunystės ir iš spindulių, iš mirties, iš kur sugrįžt negalima, kad galėčiau sugrįžti tuo keliu. Tuo keliu pareisiu, pasėdėsiu, po kelionių ir visų vargų. Tu numegzki, kad jame nebūtų priešų... Tu numegzk man tūkstą malūnų ant kalvų žalių...“

(Iš Lietuvoje populiarios „rock“ ritmu dainos).

Stovėjau kelio pakraštyje klausydamas telegrafo vielų dūzgimo. Lengvas vėjas čiuzė abiemis kelio pusėmis, lenkdamas griovį augančias smilgas ir varnalėšų lapus, tarsi geisdamas nuo jų nupūsti kelio dulkes, o vielos dūzgė ir dūzgė. Ne kartą jaunystėje išeidavau ant šio kelio paklausti tos vielių muzikos. Ji visuomet man skambėjo keistai, net gąsdinančiai, tartum kažkokia paslaptinga būtybė tampytų begalinio ilgio stygas. Šios gūžios melodijos ritmas sukdamosi netoli esančio vokiečio Oka malūno sparnai, tik kartą nuo karto sugirgždamas ir mediniu balsu nustelbdamas varinių laidų muziką.

Atsiradau ant to paties kelio po 42 metų ir tik savo mintyse buvau vienišias. Šalia stovėjo vadinamo Intouristo automobilis su šoferiu ir palydovu, už pustrčio šimto dolerių atvežė mane aplankyti mano tėvo tėviškės prie Virbalio, kurioje ir aš praleidau ketelį vaikystės metų. Nieko nebuvo likę iš mūsų sodybos. Nebebuvo šiaudinių stogu trobos, kluono su gandro lizdu, sodo su prūdu, šulinio su mediniais rentiniais ir lovia, kur vakarais mazgodavome suskurdusias kojas. Net ir kalnelis, kur stovėjo kryžius buvo nulygintas, o mūsų buvusios sodybos plotas pastatytos dvi skardiniai stogais trobelės, jau dabar atrodo šimtmetės. Tebestovėjo malūnas, bet ne sparnų, skylėtais šonais... O kelias pasiliko. Pasiliko toks pat, kaip tą lemtingą dieną, kai vokiečių lauko žandarai išvarė mus su visais gyvuliais į Rytprūsius.

Oi, kad tas kelias galėtų prabilti. Juk tuo keliu vaikėsi viena kitą: carinės, kaizerinės, hitlerinės, stalininės kariaunos, trukdydamos darbščiam suvalkiečiui dirbti derlingą žemę, atimdamos iš jo ne tik paskutinį gyvulį ir paskutinę grūdų saują, bet neretai ir jo gyvybę. Juk tuo keliu anomis birželio dienomis riedėjo isklere raudonųjų sunkvežimiai, veždami nelaiminguosius į Virbalio geležinkelio stotį ir į Sibirą. Mano tėvo jauniausias brolis gerokai prieš išvežimus buvo areštuotas ir nukankintas nepasiekęs Sibiro, kas ir privertė mano tėvus vokiečių okupacijos metais atsikelti į Virbalį ir perimti be šeiminko likusį ūkį. Ne kartą ankstyvą rytą išlydėdavau tėvą į laukus, pats tuo keliu išgindavęs avis, kurias surinkdavau skerdžius bandon, o vakare laukdavau jų pargenant, saugodamas, kad neįsmuktų svetimam kieman. Žiemą, tvoroms traskant nuo šalčio, klampojau tuo keliu per sniegą į mokyklą. Sniego valyti atvesdavo keli seni vokiečių kareiviai didelį būrį rusų belaisvių. Suplyšusiomis milinėmis, apsvynioję kojas ir galvas skudurais, vos paeina nusišpė nuo bado ir šalčio, sunkiai bepakeldami šiūpeles su sniegu, ne vienas jų sukrisdavo pakelėj ir spardomas vokiečio sargybinio užbaigdamo savo dienas. Negalėdavau pro juos praeiti neištraukęs iš savo mokyklinio portfelio mamos įdėtos storos,

juodos duonos riekės su tokio pat storumo taukų sluoksniu ir naminės dešros griežinėliais. Laužydavau tą duonos riekę į gabaliukus ir dalindavau rusams. Puldavo prie manęs jie būriu, nors ir daužomi vokiečių sargybinų šautuvų buožėmis, kurie ir man keiksmazodžių nepagailėdavo už suirutės ant kelio kėlimą. Vėliau jau ir vokiečiai mane pažindavo ir iš anksto atrinkdavo kelis silpniausias, nepileisdami kitų. Per ilgąjį pertrauką, kai mano pilvas pradėdavo nuo alkio gurgėti, su pavydu žiūredamas į beužkandžiaujančius, pasižadėdavau daugiau savo duonos neišdalinti, bet kitą rytą vėl atiduodavau. Džiaugdavausi, kai ryte išėjęs nematydavau belaisvių būrio, kad nereikėtų skirti su užkandžiu, nes mūsų šeimoje dėl tėvų nepatrymo ūkininkai ir kai kurių nelaimių su galvijais maisto karnis, ypač žiemą, nesimėtė.

Vieną tykų vasaros vakarą, man su motina besidarbuojant kieme, ant kelio pasirodė didžiulis būrys žmonių. Pribėgę prie vartų pamatėme, kad tai žydai: moterys, vaikai, senukai. Vieni jų nešė ryšulėlius, kiti net vilko lagaminus, bet daugumas juos, kaip stovį, taip brangūs. Juos lydėjo vokiečiai kariai ginkluoti mašinpistolėmis ir net lengvaisiais kulkosvaidžiais. Tarp vokiečių matėsi ir pora lietuvių policininkų. Būrys nuėjo ganyklų link, bet mes prie darbo nebegrįžome. Už valandėlės pasigirdo tankūs šūviai ir siurpūs klyksmai. Mano motina, susiėmusi rankomis už galvos, verkdamas įbėgo trobon, aš lyg apstulbęs likau bestovis, kol nutilo šūviai. Apie žydų šaudymus girdejom. Girdejom, taip pat, kad ganyklose kasamos duobės ir kad ten šaudys Virbalio ir iš kitur atvežtus žydus, bet kažkaip tas viskas buvo toli ma ir ne visiskai tikra, bet tą vakarą patys tapome tu žyduinių liudininkais.

Visą naktį negalėjau užmigti. Tebegirdėjau šūvius, klyksmą, tebemačiau vedamųjų veidus, nors ir nepažįstamus. Už sienos raudėjo motina, o man tartum filme slinko vaizdai. Mačiau verkiantį motiną, kada prieš metus Marijampolės gatvėmis šliaužė pirmieji rusų tankai ir jauni žydukai ir žydaitės mėtė rusams ir mongolams tankistams geles. Vėliau, belakstant su motina po tuštėjančias krautuves ir jai bereikalaujant po užstales užsleptų prekių, girdėjau žydus krautuviniukus šaukiant, kad čia jai ne Smetonos laikai, kada ji juos galėjusi vadinti net žydais, dabar jie hebrajai. Ne tik nešmoko ji žydai, tik kelioms valandoms, tik už dolerių ir tik kaip nusikaltėlis, lydimas palydovų. Atėjūnė Minina prarado visą savo šeimą, patiko liko invalide, bet laimėjo mūsų žemę. Nors tiek skausmo paty-

pagal ją tai buvo žydų organizacija. Ragino įsirašyti mokytoja, per pertraukas ramybės neduodavo vyresnio skyriaus moksleivis Irškė, bet mano motina buvo neperkalbama. Taip ir likau Marijampolės mokykloje, ketvirtame skyriuje vienintelis, nepriklausęs įsikūrusiems pionieriams. Prasidėjęs karas išgelbėjo mus nuo ištrėmimo į Sibirą, bet neišgelbėjo nuo sielvarto, patyrus apie ištremtųjų ir kalėjimuose nukankintų skaičių ir jų kancijas. Šiurpą kelė iš kalėjimų išsilaisvinusių pasakojimai apie sadistiškus tartytojus ir kankintojus, ypač, kad jų tarpe buvo ir lietuvių ir toks didelis skaičius Lietuvos žydų. O vis dėlto šianakt mano motina verkė dėl šaudomų žydų ir ji turbūt būtų verkusi, jei net tame šaudomųjų būry būtų buvę tie tartytojai ir kankintojai.

Prasidėjęs žydų šaudymams, Virbalio gydytojas Jenevičius atsuntė pas mus rusų su dviem dukrom. Rusė Minina, nors iš gymio daugiau panašiai į žydę, buvo Raudonosios armijos politruko žmona. Jis pirmomis karo dienomis žuvo ar vokiečių buvo sušaudytas. Maldavomus slaptai paimti ir auginti jos vieną dukrą, būdama įsiti-kinusi, kad ji bus suimta ir patalpinta su žydais į getą. Ji pati su kita dukra vyksianti tolyn į kaimus, kur jau turi, kas ją slėps. Ir taip mūsų namuose, kaip mano sesuo, atsirado mažametė rusaitė ar žydaitė. Nors mūsų namai buvo nuošalūs ir mus, neseniai atsikėlusius, mažai kas pažinojo, bet kiekvienas iš kelio į mūsų sodybą įsukantis vokiečių automobilis sukeldavo baimę ar nebijusį įskūsti. Frontui artėjant, tėvai davė Mininai žinią, kad žadame trauktis Vokietijon. Ši atvykusi bandė motiną perkalbėti, kad liktume, nes tarybinės valdžios būsimę apdovanoti už jų gelbėjimą. Neįtikinasi tarybinės valdžios dėkingumu, Minina su dukra išvyko ir daugiau su ja nebesusitikome. Bet 1961 m., okup. Lietuvoje pasirodė knygelė: „Sunki išbandymų dienos“, kurioje vokiečių okupacijos metais Kybartų, Virbalio apylinkėse, lietuvių išgelbėti žydai ir rusai aprašo savo išgelbėjimo aplinkybes. Ten yra skyrelis ir apie Mininą. Pasirodo, karo veiksmų metu ji buvo sužeista: neteko rankos, taip pat buvo atskirta nuo savo dukterų. Dukterų nesurado, bet pati liko gyventi Lietuvoje ir mokytoja daržely Kybartuose.

Taip jau Apvaizda ar likimas lėmė, kad mano motina išsigelbėjo, su visa šeima atsikūrusi svetimame, bet svetin-game krašte. Tačiau ji prarado brangiausią turtą — gimtąją žemę. Net jos sūnus šiandieną tegali aplankyti savo gimtinę savo brolio ir senelio kapus tik su specialiu leidimu, tik kelioms valandoms, tik už dolerių ir tik kaip nusikaltėlis, lydimas palydovų. Atėjūnė Minina prarado visą savo šeimą, patiko liko invalide, bet laimėjo mūsų žemę. Nors tiek skausmo paty-

rusi, negrįžo į savo gimtinę, bet pasiliko užgrobtame krašte valgyti lietuviškos duonos. Telegrafo vielos tebedūzgė, vėjas čiuzė pieva, tarsi norėdamas amžinai užlygti mano vaikystėje paliktą brydį ir kelio dulkėmis užnešti mano tėvų, senelių ir prosenelių prakaitu aplaistytą žemę. Beparnis, skylėtomis sienomis malūnas, lyg iš Baltaragio apysakos, stovėjo kaip nebylus mano krašto tragedijos liudininkas. Intouristo automobilį raudau iš nuobodulio žiuvaujan-

čius savo palydovus. Jie greičiausia stebėjosi, ko tas keistas žmogus, atvykęs net iš anapus Atlanto, stovėjo ištaisa valanda ant tuščio, dulktėto kelio ir braukė nuo skruostų asaras.

LIGONINĖS IŠLAIDOS

Surinkus Illinois ir Indiana ligoninių duomenis, nustatyta, kad vidutiniškai buvimas ligoninėje kainuoja 6,437 dol., svyruoja tarp poros ir 8 tūkstančių kiekvienam pacientui.

Lituanistikos Katedra The Endowed Chair of Lithuanian Studies University of Illinois at Chicago

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

- Aukos gautos 1986 m. spalio mėnesį: (Tėsinys)**
- 102 dol. Antanas Matulionis, Plattsburgh, NY.
 - 100 dol. a. Aleksandro Aleksio atminimui — Marcelė Aleksienė, Waterbury, CT; Adolfas ir Genė Armaliai, St. Petersburg Beach, FL (iš viso 600 dol.); Stasys ir Ursulė Astrai, Grand Rapids, MI (iš viso 300 dol.); dr. Leonas ir Marija Bajorūnai, Pompano Beach, FL (iš viso 400 dol.); Teresė Bakšinskaitė, Gulfport, FL (iš viso 150 dol.); dr. Stasys ir dr. Danutė Baliai, Grand Rapids, MI (iš viso 300 dol.); Vytautas ir Nijolė Banikiūčiai, Rockford, MI (iš viso 260 dol.); Stasys ir Elena Barai, Palos Park, IL (iš viso 600 dol.); Matthew ir Angėlė Bentkowskai, Walnut Creek, CA; Kazys Brenčius, Chicago, IL; Bronė Cizikaitė, Chicago, IL (iš viso 110 dol.); Patrick ir Marytė Currier, S. San Francisco, CA; Rimantas Dabšys, Los Angeles, CA; Vytautas ir Joana Dailidės, Crete, IL (iš viso 110 dol.); Kostas ir Jadvyga Dočkus, Cicero, IL (iš viso 185 dol.); Vilius Dundzila, Madison, WI (iš viso 450 dol.); Algirdas ir Laimutė Eitmanai, West Paterson, NJ; Aldona Echaniz, Great Neck, NY; Vytauta ir Jada Girmiai, Chicago, IL; Jurga Gyltė, San Francisco, CA; A. ir J. Jadviršiai, Chicago, IL (iš viso 300 dol.); Jurgis ir Veronika Janušaičiai, Port Orange, FL; Danutė Janušienė, Berkeley, CA; Emanuelis ir Laima Jarašūnai, Santa Monica, CA; Petras ir Elena Jokuškai, Chicago, IL; Vytautas ir Romaine Jonaičiai, Grand Rapids, MI (iš viso 545 dol.); Irena Kairytė, Chicago, IL (iš viso 300 dol.); Alfonsas ir Ona Kinduriai, Gulfport, FL (iš viso 1,357 dol.); Antonia King, Grand Rapids, MI (iš viso 350 dol.); Tadas Klimas, New York, NY; Ina Kozel, Oakland, CA; Vladas ir Marcelė Lelina, Rochester, NY; Antanas ir Janina Mačiuliai, Belmont, CA; Julius ir Paulina Mačiuliai, Chicago, IL; Zina Mackevičienė, Chicago, IL; Kazys ir Elena Majauskai, Chicago, IL; dr. Česlovas Masaitis, Thompson, CT (iš viso 695 dol.); Julius ir Regina Matomiai, Chicago, IL; Jurgis Matusevičius, Chicago, IL (iš viso 200 dol.); Vaclovas ir Vanda Mažeikiai, Park Ridge, IL (iš viso 200 dol.); Neo Lituanų Orkestras — per Algi Modesta, Chicago, IL; Marija Noreikienė, Putnam, CT (iš viso 180 dol.); Jonas ir Veronika Paoviai, Grand Rapids, MI (iš viso 700 dol.); Julius Paulėnas, Cicero, IL (iš viso 350 dol.); George Paulikas, Palos Verdes Estates, CA; Antanas ir Dalilė Polikaiciai, Westlake Village, CA; Vacius Prižgintas, Hollywood, CA (iš viso 825 dol.); Valentinas, Ana ir Dana Račiūnai, Chicago, IL; Liuda Raubienė, Grand Rapids, MI (iš viso 300 dol.); Julius ir Irena Raulinaičiai, Glendale, CA; Anthony ir Bronislava Reventai, Gulfport, FL; Ona Rinkienė, St. Petersburg, FL (iš viso 340 dol.); Algirdas ir Aušra Sauliai, Clarendon Hills, IL (iš viso 200 dol.); a. a. Vytauto J. Savicko atminimui — Savickių šeima, Bristol, RI; Algirdas ir Dana Šilbajoriai, Richmond Hill, NY (iš viso 225 dol.); Ona Siliūnienė, Chicago, IL (iš viso 200 dol.); a. a. Kazio Simėno atminimui — Marjorie Beckman, New York, NY; Marijos Nekalto Prasidėjimo Seselės, Putnam, CT (iš viso 250 dol.); Vytautas ir Aldona Šoliūnai, Lemont, IL; Jonas ir Rūta Spurgiai, Chicago, IL; a. a. John A. Stokus atminimui — Bertha Stokus, Providence, RI; a. a. prof. dr. Prano Šveikausko atminimui — Antanas ir Liucija Sparauskai, New York, NY; V. ir I. Tamošaičiai, Los Angeles, CA; Jonas Treška, Jr.,

Gydymo kabineto pašventinimas St. Petersburg, Fla. Iš kairės: Onutė Michelevičienė, Emilija Baškauskienė — gydytojos marmytė, kun. dr. Eugenijus Gerulis, pašventinęs medicinos kabineta ir maldą atkalbėjęs, dr. Birutė L. Pumputienė ir E. Abrams, Palms of Pasadena ligoninės administratorius.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

FEDERAL, STATE and SERVICE JOBS now available in your area. For info. call (805) 644-9533 Dept. 898.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

Dienraščio „Draugo“ administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobės.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

KOMPIUTERIŲ
pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6100

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainijimas nemokamas.

GREIT IR SAŽINGAI PARDUODAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoji apylinkėje, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užėti pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
776-0600

SAVINIKAMS PARDUODA
gražioje OAK LAWN apylinkėje 2 butų, 6 kamb. ir 3 kamb. išnuomavimui 1 aukšto mūrinį namą. Be sklepo su 1 auto. garažu. Didelis (100x150) kiemas. Netoli Chicago Ridge Mall krautuvų. Skambinkite 349-7313 arba 599-4666

BRONYS RAILA

Tave mylėti tegalima iš tolo

Radio prkalbos į Lietuvą, 1983-1985. Trečiasis rinkinys komentary, reportažų, pokalbių, išpūdžių ir pasisakymų, kuriuos autorius gyvu žodžiu yra perteikęs Lietuvos gyventojams Laisvės radijo, o vėliau Laisvosios Europos radijo bangomis. Knygoje jų tekstai spausdinami, praplėsti ir yra sugrupuoti į šiuos skyrius: Lietuva iš tolo, Trakigoje, Arudas su diršim, Atbalsai iš Vakarų, Sukakčių derius, Pokalbiai, Kelios margos akimirkos. Pateikiama vardu rodyklė ir panaudotos literatūros sąrašas. Leidėjas — mectnatas — Kostas Ramonas. Spaudė „Draugo“ spaustuve Chicagoje, 1986. Aplanko dailininkas — Vytautas O. Virka. 442 psl. Kaina su persiuntimu \$9.70. Illinois gyventojai moka \$10.30.

Užsakymus siųsti:
„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

KAS YRA IR KUR?

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 37 TOMAS — PAPILDYMAI

Vyr. redaktoriai: Simas Sužiedėlis ir Jurgis Gimbutas. Redaktoriai: Stasys Bačkaitis ir Antanas Mažiulis. 669 psl. Kieti viršeliai.

- Biografinės žinios apie lietuvių išsvijus kultūrininkus ir visuomenininkus.
- Naujieji lietuvių talentai.
- Naujai sukurtos organizacijos ir institucijos išsvijoje ir okupuotoje Lietuvoje.
- Nauji lietuviški leidiniai.
- Ok. Lietuvos naujieji rezistentai-disidentai.
- Nauji atradimai.
- Pastarosios mirtys.
- Būtina kiekvieniui lietuviui išsvio bibliotekai.
- Leidėjas Juozas Kapočius. Talkina Lietuvių Fondas per JAV LB Kultūros Tarybą. 1985.
- Kaina 35.00 dol.
- Užsakymus siųsti į **DRAUGĄ**
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, USA

Vasario 16 gimnazijos moksleiviai žygiuoja laisvės demonstracijoje Vienoje, Austrijos sostinėje. Nuotr. M. Samatienės

LIETUVYBĖS ŽIDINYS PULASKI GATVĖJE

Jau kuris laikas kalbame apie lietuvių dailės muziejaus steigimą Chicagoje. Vieni kalbėjo, kiti padarė. Balzeko muziejus jau stovi — turtingas erdviose patalpose įrengtais eksponatais. Bet lukterkim minutėlę. Nenorim be išlygų čia girti tuos, kurie padarė, ir peikti tuos, kurie „tik kalbėjo“. Darbai darbais, tačiau be kalbų ir tų nebūtų. (Gyvuoliai nekūrybingi iš dalies kaip tik dėl to, kad neturi kalbos.) O kalbų lietuvių dailės muziejaus klausimu vis dar reikia, nes Balzeko muziejus, koks bebūtų gražus — ne specialiai dailės, bet apskritai lituanistikos (atseit, šalia dailės, taip pat ir istorijos, etnografijos, numizmatikos, kartografijos bei kitų lietuviškosios kultūros sričių) repozitoriumas. Taigi grynai dailės — mūsų geriausios tapybos, grafikos, skulptūros — muziejaus klausimas dar nebaigtas spręsti. O ir tai, kas Balzeko su jo kolegomis padaryta, padaryta dar irgi ne taip, jog nebūtų galima tarti nė vieno kritiško žodelio.

Bet — padaryta. Ir ne tik šiaip sau, bet iš širdies, su polėkiu ir drąsa ir su dideliu potencialu vystytis bei tobulėti. Tai svarbiausia. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus tvirtai pagrindai — geros patalpos, stambūs eksponatų fondai, muziejaus pasisekimu suinteresuota kelių kartų ydovybė, užsidedęs savanorių štabas. Ir ne paskutinėj vietoj — nuovokiai išmastyta viso užmojo koncepcija, atsiliepianti į aktualius mūsų kultūrinius poreikius.

Apie tai prieš beveik pusmetį, naujosios patalpos dar neatsidarius, kalbėjome su muziejaus tarybos pirmininku Stanley Balzeku, jr., ir jo vykdomuoju direktorium dail. Valentinu Ramoniu. Šiandien, nuo atidarymo praėjus porai mėnesių, aiškiai matyti, kad jų aną vasaros popietę išdėstyti samprotavimai nebuvo tušti žodžiai. O artimoji ateitis, neabejoju, dar labiau patvirtins jų planų sveiką substanciją.

St. Balzekas tada kalbėjo apie mūsų kultūrinių turtų bei pajėgų konsolidaciją. Kokius turtus? Ogi visokių — iš kiekvienos mūsų kultūrinio palikimo ir kultūrinės veiklos šakos. Užtat muziejaus biblioteka, archyvai ir eksponatų fondai nesiriboja viena kuria nors tematika, o siekia apimti visa, kas tik įmanoma vertingiesnio isigyti. Bibliotekos ir archyvų turtai pastoviai prieinami visuomenės naudojimuisi čia pat tam paruošusose skaitymo ir studijų kambariuose, o iš eksponatų fondo sudarinėjamos nuolatinės ir proginės ekspozicijos. Tad muziejaus turtai ne tik „kraunami atminčiai“, ne tik „saugomi ateities kartoms“, bet ir rodomi, teikiami gyvai dabarciai. Jais gali pasinaudoti visi, kas tik įžengia pro muziejaus duris.

Tai muziejaus turtai. O apie kokią „pajėgų“ konsolidaciją šnekėjo St. Balzekas? Jo turėta minty šiandieniniai mūsų kultūros kūrėjai — dailininkai, muzikai, humanitarinių studijų puoselėtojai. Jiems įrengti, iš vienos pusės, darbo, repeticijų, studijų kambariai, o iš kitos — sales jų pačių organizuojamoms parodoms, koncertams, paskaitoms. Taigi muziejus, visokeriopa prasme — aktyvi institucija: ne tik atviras senų vertybių rezervuaras, bet ir naujos kultūrinės kūrybos židyns.

Galop, koks šios vertybių ir pajėgų konsolidacijos tikslas? Anot St. Balzeko ir V. Ramonio, irgi d. jopas. Pirmiausia, duoti joms namus, kuriuose jos galėtų saugiai ir patogiai seimininkauti. O antra, pritraukti į tuos namus svečių. St. Balzekas šį uždavinį ypatingai pabrėžė. Mūsų visuomenėje pusėtinai veikia kultūrinė gamyba, dabar susirūpinta jau ir sandėliavimu bei inventORIZACIJA, bet kaip su distribucija? Teikti savo kultūrinis vaisius į platesnę rinką, juos platinti už parapiinių ribų mes vis dar nepasiekėm. Vis dar manome, kad lietuvių rengiamos parodos, koncertai, paskaitos gali ir turi būti įdomios tik mums patiems. O kodėl taip apie save nemano kitos tautos? (Ar vokiečiai kuria tik vokiečiams, prancūzai — prancūzams, italai — italams?)

Pasak St. Balzeko, tam ir reikalingos institucijos, kurios atliktų plačios „kultūrinės turgavietės“ funkcijas. Ne komercine „pirkimo-pardavimo“ prasme (nors Balzeko muziejus, kaip ir kiekvienas kitas, turi elegantišką savo krautuvėlę), o kultūrinę vertybių bei žinių pasikeitimo prasme. Užtai ir šis muziejus sutvarkytas taip, kad visi, kas pereina jos sales, su savim išsineštų bendrą Lietuvos istorijos ir dabarties kultūrinio bei politinio kelio vaizdą. Čia ypač akcentuojami keli motyvai: Lietuvos valstybės senumas, jos reikšmė Europos istorijoje (įspūdingai paliudyta kelių tuzinų senų žemėlapių, kurie priklauso prie rečiausių muziejaus turtų), jos realumas ir likimas 20-ame amžiuje, gausūs spausdiniai, pinigai, ženklai, nuotraukos ir kt. dokumentai iš nepriklausomybės bei okupacijos periodų, lietuvių tautos kūrybinis gajumas nuo priešistorinių iki moderniausių laikų, lietuvių įnašas į Amerikos gyvenimą. Ir reikia sutikti, kad nėra turbūt tokio lankytojo, kuris tarp muziejaus eksponatų nesurastų ko nors, kas neatitiktų jo specialaus profesinio ar asmeninio intereso. Va, aš pats nuddžiugau atradęs lietuvių fotografo Edvardo Mankaus padarytą neseniai mirusio didžiojo pianisto Arturo Rubinsteino fotografiją. Dar labiau nuddžiugau, susitikęs ir patį fotografa,

kuris man papasakojo nuotraukos atsiradimo aplinkybes. Taip ir išėjau iš muziejaus, išmokęs šio to naujo, visai pagal St. Balzeko įsakymai pareiktą troškimą, jog kiekvienas lankytojas paliktų muziejų žiniomis turtingesnis, negu buvo prieš tai.

O kad tokių lankytojų būtų kuo daugiau, muziejus skardėnasi ne tik lietuvių spaudoj, bet ir amerikiečių laikraščių atitinkamuose skyriuose, miesto didžiųjų viešbučių brošiūrose ir visuose turistams skiriamuose leidiniuose, netgi nacionaliniuose. Štai, atsiverčiu savo automobilių klubo (Mobil) 1986 m. kelionių vadovą, ir Chicago's įdomybių skyriuje randu Balzeko muziejaus aprašymą. Atrodo, kad kur Amerikoje begyventum, jeigu domiesi ar tai kultūrinėmis institucijomis aplamai, ar tai specialiai muziejais, ar juo labiau specifiskai Chicago, bene visuose tokiuose sąrašuose aptiksi šio muziejaus vardą.

Paskutinio vizito metu klausiu direktoriaus V. Ramonio, ar iš tos reklamos daug naudos. Sako, taip. Per Padėkos dienos šventes muziejus buvo perpildytas, o ir šiaip savaitgaliais gausu lankytojų, kiek mažiau paprastomis dienomis (tai suprantama). Atsilanko žmonių iš visos Amerikos, net ir iš kitų kontinentų ir jų tarpe anaipol ne vien tik lietuviai. O ir lietuvių apsilankymo reikšmės nereikia nuvertinti, priduria St. Balzekas, ypač senųjų ateivių ir jų palikuonių, apie protėvių žemę mažai nežinančių. Tokių Amerikoje yra šimtai tūkstančių, ir jiems skiriama ypatinga muziejaus misija: pastatyti juos prieš konkretų lietuviškojo gyvybingumo faktą, tuo jų sąmonėje įžiebiant naują susizavėjimą bei pasidžiavimą šio gyvybingumo šaltiniu. Svečių knygoje pasirašiusių pavardės ir komentarai liudija, kad muziejus šią misiją atlieka „su griausmais“.

Trenkia jis ne tik nuo savo kilmės nutolusiems. Prieš menėsį teko nusivesti vieną daug keliaujantį ir kelisysyk

KRAŽIAI

Redagavo
PRANAS RAZMINAS

Tai graži monografija, kurioje sukaupta daugelio autorių istorinė medžiaga apie KRAŽIUS.

Leidinyje didelio formato, turi daug iliustracijų, 252 psl. Kieti viršeliai. Išleido Kražių sambūris, Chicagoje 1983. Spausdino DRAUGO spaustuve. Kaina su persiuntimu 13.50 dol. Illinois gyventojai moka \$14.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

ilgiau Lietuvoje buvusių, šiaip jau gana skeptiško nusiteikimo Vakarų Vokietijoje gyvenantį tautietį. Pasišvaisčius po eksponatų sales, jis visai nelauktai tarė, kad Balzeko muziejus geresnis už visus panašaus pobūdžio Lietuvos muziejus. Šitoks neprašytas pareiškimas vertia susimąstyti.

Susimąstymą žadina, tarp kitko, ir dvi šiuo metu vykstančios fotografijos parodos. Galerijoje iki šio mėnesio galo išstatytos Algimanto Kežio nuotraukos, darytos okupuotoje Lietuvoje. O pirmo aukšto audio-vizualiniame kambaryje matome Edvardo Mankaus retrospektyvinę parodą, apimančią darbus iš kelių ilgos karjeros laikotarpių ir iš daugelio žemės kraštų, neaplenkiant ir pačios Lietuvos. Jei vienas lyrikas, ieškas gamtos ir architektūros siluetuose bei šviesos-tamsos kontrastuose tikrovės estetikos, tai kitas — realistas, gal net su polinkiu į dramatiškumą, fotoreporterio akimis siekias ne atkurti struktūrinę esenciją, bet užfiksuoti objektyvią visumą. Tačiau abu jungia išraiškos paprastumas ir rimtis. Jei visos muziejų parodos bus tokios kaip šiodvi, tai reikis būti jame dažnu svečiu. O parodų kitiems metams dir. Ramonis yra numatęs

daug bei įvairių. Sąrašą figūruoja ne tik žymesni lietuvių, bet ir amerikiečių dailininkų pavardės. Tai sveikintina kryptis, nes su pastaraisiais į lietuvišką židinį ateis ir daugiau amerikiečių publikos, ko mes visi siekiame. Tegul mūsų muziejus būna ežeru, per kurį teka srovės į abidvi puses!

Ko muziejui šiuo metu stinga? Tai būtų tema atskiram rašiniui. Bet kai ką galima jau ir čia pastebėti. Sprendžiant iš poros vizitų, krenta į akis personalo trūkumas. Užėjus į galeriją (kur vyksta A. Kežio paroda), nesimatė budėtojo. St. Balzekas paaiškino, kad tai susiję su savanoriškos tautos klausimu. Į kiekvieną postą samdyti apmokamus tarnautojus tuo tarpu dar neįmanoma. Taigi reikia pasikliauti savanoriais, kurių muziejus ieško, prašo ir laukia. Tad baigdamas ir perduodu jo vedėjų gražių mintį: kas norėtų pavairinti savo pensininkų dienas, tepraleidžia jų po porą valandų taurioje meno darbų kompanijoje.

Kaip ir pridera tokiai įstaičiai, muziejus lankytojams atidaras absoliučiai kiekvieną dieną nuo 10 iki 4 val., o ketvirtadieniais net iki 8 val. Mykolas Drunga

A.†A.

JOSEPHINE WILLIAMS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1986 m. gruodžio 14 d., 2:20 val. p.p., sulaukusi 84 m. amžiaus. Gimė Chicagoje. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Arthur Williams ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Velionė buvo našlė a.a. John, motina a.a. Marilyn ir sesuo a.a. Anna Jancus. Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz, 2424 W. 69 St., koplyčioje, antradienį, gruodžio 16 d. nuo 2:20 val. vakaro. Laidotuvės įvyks trečiadienį, gruodžio 17 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nuliūdęs sūnus. Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir sūnus. Tel. 737-1213.

A.†A.

Dr. ANTANUI JASIUI-JASEVIČIUI

staiga mirus, jo žmonai, mūsų mylimai samogitei, dr. IRENAI SAKAVIČIUTEI-JASIENEI reikiame nuosirdžiai užuojautą.

Korp. Filiae Samogitiae korporantės Chicagoje

KAD LIKTUM TU GYVA

Tai naujoji Lietuvių Operos plokštelė

Plokštelėje yra įdainuoti šie kūriniai:

LIETUVOS HIMNAS
LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ
Jakabono DE PROFUNDIS
Karnavičius UZ JORELIŲ ir op. RADVILA PERKUNAS
Keroso AUGO KIEME KLEVLIS
Galdelio UZ JORŲ, UZ KALNŲ ir op. DANA
Karnavičius ARIJA IR CHORAS ir
RAUDOTOJŲ CHORAS ir operos GRAŽINA
Budriūno ANT MARIJŲ
Šimkaus SAULĖ MOTINA PAKILO ir op. PAGURVENAI
Diriguoja ALVYDAS VASAITIS
Dainuoja LIETUVIŲ OPEROS CHORAS ir Sol. JONAS VAZNELIS
Trumpą solo partiją atlieka Rūta Pakštaitė
Kaina su persiuntimu \$16.75.
Illinojus gyventojai moka \$17.95
Užsakymus prašome siųsti Draugo adresu:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629

A.†A.

SESUO MARY WINIFRED JASKAL, SSC

(VLADIA JASKAL)

Mūsų mylima Seselė mirė 1986 m. gruodžio 13 d., Šv. Kryžiaus ligoninėje. Buvo dukte Petro ir Salomėjos Jaskalevičių. Į vienuolyną įstojo iš Šv. Pranciškaus parapijos, Lawrence, Mass.

Vienuolynė išgyveno 63 metus. Liko nuliūdime Šv. Kazimiero seserys, svogerka Josephine Jaskal, Lawrence, Mass., jos vaikaičiai, kiti giminės, mokiniai ir pažįstami.

Velionė buvo sesuo a.a. Gabriel Jaskal, C.P. (pasionisto), a.a. Julius ir a.a. Petro. Pirmadienį, gruodžio 15 d. 7 val. p.p. nulydėta į koplyčią.

Laidotuvės įvyks antradienį, gruodžio 16 d., 9:30 val. ryto.

Gedulingos pamaldos prasidės 9:30 val. ryto Šv. Kazimiero Seserų koplyčioje, 2601 W. Marquette Road, Chicago.

Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines. Prašome gimines, seselės mokinius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse ir pasimelsti už a.a. Seselės sielą.

Šv. Kazimiero Seserys ir Jaskalevičių šeima.

Laidotuvių direktorius John Evans, Jr.

A.†A.

JONĄ STUMBRI

malda palydime į Amžinybę. Velionio seserį, mielą mūsų draugijos narę, ANELĘ POCIENĘ nuosirdžiai užjaučiame.

Lietuvos Dukterų draugija

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Kazimieras Vaitkevičius, ilgai dirbęs „Draugo“ spaustuviėje, o šiuo metu pensijoje, bet taip pat padedąs spaustuviėje dirbti, buvo sunkiai susirgęs. Trūko jo tulžis ir Sv. Kryžiaus ligoninėje jam buvo padaryta sunki operacija. Išgulėjęs ligoninėje apie dešimt dienų, dabar sveiksta namuose žmonos Vandos prižiūrimas. Jis dėkingas gydytojams dr. T. Ramai ir dr. Seibutui, taip pat jį lankiusiems ir linkėjimus pasveikti bei gėles siuntusiems.

x Dr. Petras V. Kisielius spalio 12 d. kalbėjo per radijo WBEZ programą (91.5 FM) Chicagoje apie OSI naudojamą sovietų KGB parūpinamus dokumentais apkalinti Amerikos piliečius nacių nuskaltimais. Jis priminė Levchenko, Izvestijų 1983 m. tvirtinimą apie KGB veiklą šiame reikale ir pabėgimo latvio, buvusio KGB agento, Imants Lesinsko liudijimus.

x Kun. Jonas Bacevičius apmokėjo išleidimą studijos „Tomo Akviničio dorovės mokslas“. Tai yra kun. V. Bagdanavičiaus mąstymų rinkinys, kuriuose jis drasias Tomo Akviničio pažiūras sugretina su modernių filosofų ir rašytojų pažiūromis. Knygos išleista xerox būdu tik 100 egzempliorių. Autorius atsiųs kopiją kiekvienam, kas pareikš savo norą.

x Aušra Jasaitytė, veikli studentė ateitininkė, praves Ateitininkų kūčias, kurios bus sekmadienį, gruodžio 21 d., 3 v.v. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

x A.a. ses. Winifred Jaskal (Vladia Jaskelvičiūtė), Šv. Kazimiero seserų vienuolijos narė, po labai trumpo ligos mirė gruodžio 13 d. Sv. Kryžiaus ligoninėje. Laidojama šiandien, gruodžio 16 d., iš vienuolyno kopyčios Šv. Kazimiero kapinėse. Velionė buvo vyresnioji, mokyklų direktorė, generalinė ekonomė, o dabar padėjo tik generalinei ekonomei ir kituose darbuose. Prieš ją amžinybėn iškeliauo jos broliai kun. Gabrielius, pasionistas, Julius ir Petras. Buvo kilusi iš Lawrence, Mass., vienuolyne išgyveno 60 metų.

x Ateitininkų kūčios įvyks sekmadienį, XII.21. 3:00 p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Vietas sau ir savo šeimai reikia užsakyti iki XII.18. skambinant Irenai Polikaitienei 434-2243 arba Marjtei Saliklienei 737-1258.

x Naujos knygos „Kur Bėga Sešupė“ supažindinimas su skaitytojais, dalyvaujant pačiam autoriui Jonui Vizbarai-Sūdaviui, įvyks 8.m. gruodžio 19 d., penktadienį, 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Su knyga supažindins rašytojas — dramaturgas Anatolijus Kairys, o prieškalėdinę nuotaiką suteiks stiginis ansamblis ir ragelių muzika su koncertmeisteriu P. Matiuku.

A.R.A.S.
Dengiamie ir taisome visu rusių STOGUS
Su aukštu patyrimu, esame apdrausti. Pats prižiūri darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717
arba tarp 10 v.v. ir 8 v.v.
Tel. 434-9655

x Dr. Petras Kisielius, Stasys Džiugas, Robertas Vitas ir Stasys Žilevičius, balsų dauguma buvo išrinkti į Jaunimo centro tarybą, (užpildant keturių narių pasibaigusią 3 m. kadenciją) gruodžio 14 d., sekmadienį, metiniame narių susirinkime Jaunimo centro mažojoje salėje. Kandidatu liko Birutė Jasaitienė. Revizijos komisija, kurią sudaro Antanas Juodvalkis, Jonas Gradinskas ir Jonas Grigaitis, jiems sutinkant kandidatuoti, balsų dauguma buvo perrinkti dar vienai kadencijai. Susirinkimui pirmininkavo Jaunimo centro tarybos pirmininkas dr. Jonas Račkauskas.

x A.a. dr. Antanas Jasys-Jasevičius staigiai mirė gruodžio 11 d., Columbus, Ohio. Liko žmona dr. Irena Sakavičiūtė-Jasienė, sesuo Elzė Bumelienė ir brolis ok. Lietuvoje. Ten lapkričio 11 d. mirė dr. Irenos tėvas a.a. Vosylius Sakavičius, 101 metų amžiaus.

x „Žinios“, Lietuvių Katalikų religinės šalpos ir lietuvių informacijos biuletenis, nr. 2, 1986 m. Biuletenyje aprašytas trumpai Religinės šalpos įstaijos 25-rių metų veiklos jubiliejus, duodama informacija apie darbus sąžinės kaliniams Sovietų Sąjungoje pagelbėti ir ištraukti iš laisvų. Surašyti Religinės šalpos pirm. vysk. P. Baltakis, reikalų vedėjas kun. K. Pugevičius, sekr. ir reik. vedėjas padėjėja G. Damušytė, M. Skabeikienė, R. Ivaskaitė, Audrė Lukoševičiūtė, Asta Lukoševičiūtė, A. Adams, A. Sidtis ir J. Sidtis.

x Jadvyga Poškienė, Chicago, Ill., sveikina draugus ir pažįstamus, linki linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų 1987 Metų. Vietoj sezoninių kortelių rašymo ir siuntinėjimo skiria 50 dol. „Draugo“ paramai.

x Lygija ir Julius Barauskai, Chicago, Ill., sveikina visus gimines ir draugus Kalėdų švenčių proga ir linki laimingų Naujų 1987 Metų. Vietoje kortelių skiria auką Jaunimo centrui.

x Jadzė ir Jonas Kalnietčiai, Chicago, Ill., sveikina visus gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami visiems linksmų švenčių ir sveikų, laimingų Naujųjų Metų.

x Anastasia Bukšniene, Chicago, Ill., sveikina visus gimines, draugus ir pažįstamus linkėdama visiems linksmų švenčių ir sveikų, laimingų Naujųjų Metų.

x Romas ir Jadzė Gineičiai, Dayton, Ohio, artėjančių Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus, visiems linki linksmų ir džiaugsmingų švenčių. Vietoj kortelių skiria 50 dol. „Draugo“ paramai.

x Bronė Banionis iš Chicago, Ill., sveikina visus gimines, draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų 1987 Metų proga.

x Sveikindami visus savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga dr. Jonas ir Joana Valaičiai, dr. Rimas ir Janina Vieniūnai, dr. Adolfas ir Algė Šležai, dr. Antanas ir Elena Razmai, dr. Kazys ir Irena Pemkai, dr. Ferdinandas ir Vanda Kaunai, dr. Gedas ir Aldona Griniai, dr. Kazys ir Marija Abrozaičiai, dr. Pranas ir Ada Sutkai aukoja Illinois Lietuvių Gydytojų ir Danų Gydytojų d-jos Pagelbinio Moterų Vieneto Stipendijų fondui. (pr.)

x Lietuvių Opera sveikina visus savo mecenatus ir rėmėjus, Operos meno vadovus, solistus, choristus, lietuvių spauda, žurnalistus, lietuvių Fondą, radijo programų vedėjus ir visą lietuvių visuomenę Kalėdų švenčių proga! Šia proga dėkoja visiems mecenatams bei rėmėjams, kurie savo finansais padėjo šiais metais pastatyti „Vilniaus Teli“ operą. Visiems linki laimingų ir sveikų Naujų 1987 Metų!

x Jonas Sakas sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus Šventų Kalėdų proga ir visiems linki sveikų, laimingų ateinančių metų. Ta proga „Draugui“ skiria 20 dol. auką.

x Elena ir Karolis Milkovaličiai, Chicago, Ill., sveikina savo draugus, šaulius bei pažįstamus, linkėdami džiaugsmingų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų. Vietoj kortelių aukoja „Draugui“.

x Marija ir Jokūbas Valiukevičiai, Sun City, Cal., Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga sveikina gimines, draugus ir pažįstamus. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką „Draugo“ dienraščiui.

x Dr. Albina Prunskienė, nuolatine lietuviškos šalpos darbų rėmėja, kasmet dosniai paremia Balfo veiklą. Šių metų Balfo rudens vajuos proga įteikė 500 dol. čekį vargstantiems tautiečiams sušelpiti.

x Patikslinimas. Praėjusį seštadienį „Moterų gyvenimo“ puslapiui iliustruoti panaudotas Šv. Kryžiaus bažnyčioje, Chicagoje, esantis paveikslas „Mindaugo krikštymas“ yra tapytas dail. Adolfo Valeškos.

x Helen Patackas iš Chicago, Ill., sveikina savo draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdom ir Naujais 1987 Metais. Vietoj kortelių skiria 25 dol. „Draugo“ paramai.

x Ignas Kazlauskas, Great Neck, N.Y., Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina visus geros valios lietuvius, dirbančius pavergtos mūsų Protėvių Žemės Lietuvoje labui, jos išlaisvinimo vilties palaikymui ir saugojančius lietuvių jaunimą nuo tautinės mirties-nutautėjimo. Mūsų spaudai siūncia auką.

x Levutė ir Jonas Giečiai, Crystal Lake, Ill., sveikina savo draugus, linkėdami linksmų Šv. Kalėdų ir Naujų 1987 Metų. Vietoj kortelių skiria auką „Draugui“.

x Marija Stašaitis, Chicago, Ill., Šv. Kalėdų ir Naujų 1987 Metų proga sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdama visiems sveikatos ir Aukščiausiojo palaimos.

x Dr. M. ir E. Ringai, Chicago, Ill., sveikina draugus ir pažįstamus švenčių proga. Vietoj kortelių skiria 100 dol. auką apsigynimo fondui.

x Petras ir Laima Aleksai, Chicago, Ill., švenčių proga sveikina draugus ir pažįstamus. Vietoj kortelių aukoja lietuviškai spaudai.

x Natalija ir Stasys Rauckiniai, Chicago, Ill., sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami nuotaikingų Kalėdų švenčių bei sėkmingų Naujųjų 1987 Metų.

x Petras Balandis, Chicago, Ill., sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdomis ir Naujais 1987 Metais, linki visiems geros sveikatos ir Dievo palaimos. Vietoj sveikinimo kortelių skiria „Draugo“ paramai 100 dol.

Lietuvos dipl. atstovas Stasys Lozoraitis su Kr. Donelaičio mokyklų mokiniais ir mokytojais, apsilankęs mokykloje lapkričio 33 d. I eil. iš k.: mokyt. J. Polikaitis, Br. Prapuolenienė, Danutė Bindokienė, Stasys Lozoraitis, dir. J. Širka, Valdas Adamkus (EPA Vidurio regiono administratorius, atlydėjęs St. Lozoraitį), R. Kuciėnė, Gr. Sturionienė, ir A. Brazaitienė. Už jų — aukščesniosios mokyklos ir pradinės mokyklos VI sk. mokiniai.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SUSITIKIMAS SU DIPLOMATU STASIU LOZORAIČIU

Lapkričio 22 d. į Kr. Donelaičio aukščesniąją mokyklą atvyko Stasys Lozoraitis. Jis yra buvusio Lietuvos diplomato šefo Stasio Lozoraitio (mirusio 1983 m.) sūnus. Diplomas, teisininkas, po tėvo mirties paskirtas Lietuvos pasiuntinybės patarėju, o nuo 1970 m. einas Lietuvos atstovo pareigas prie Šventojo Sosto Vatikane. Laikiniai jis pavaduoja Lietuvos atstovą S. Bačkį, Washington, D.C. Pas

x Stasė Mackonienė, Chicago, Ill., sveikina šaulius ir šaulius su Šv. Kalėdom ir Naujais 1987 Metais, linkėdama sveikatos ir Dievo palaimos. Aukoja lietuviškai spaudai vietoj kalėdinių kortelių.

x Kazys ir Konstancija Vobalačiai, Cicero, Ill., sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdom ir Naujais 1987 Metais. Vietoj sezoninių kortelių aukoja „Draugui“.

x Vincas Urbonas iš Chicago, Ill., Šv. Kalėdų varpams aidint sveikina „Draugo“ leidėjų Marijonus, redakciją ir administraciją, linkėdamas Šv. Kalėdas praleisti šventiškoje nuotaikoje, o Naujieji Metai teatneša visam „Draugo“ kolektyvui dvasines ir fizinės stiprybės, budint taip svarbioje lietuviškojo žodžio sargyboje. Ta proga „Draugui“ skiria 25 dol. auką.

x Helen Kapočius, Dolton, Ill., atsiuntė auką „Draugo“ apsigynimo fondui, o laiške rašo, kad, kai „Draugas“ ateina, jai pasidaro linksma, jį skaito, daug sužino. Užbaigdama linki visiems Dievo palaimos ir geros sveikatos visiems „Draugo“ darbininkams. Ačiū už auką ir gražų laiškutį.

x Kristina G. Gražys, R. Ph., Chicago, Ill., dr. Joseph Gustaitis, Scranton, Pa., Gražina Kenter, Danbury, Ct., T. Grikinas, Los Angeles, Cal., mūsų garbės prenumeratoriai, rėmėjai, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 25 dol. auką. Nuosirdus ačiū.

x Sonia Untulis, Palos Hills, Ill., J. Starke, Philadelphia, Pa., Vincas Lazauskas, Baltimore, Md., Donatas Januta, Berkeley, Cal., Felicitas Bulkaitis, Kewanee, Ill., V. Banevičius, Philadelphia, Pa., Placidus Balynas, Dearborn Hts., Mich., kiekvienas atsiuntė po 20 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

x Dainius Brazaitis, VIII kl. mok.

NAUJAS MOKSLO DAKTARAS

Antanas Adomėnas gavo filosofijos daktarato (Ph.D.) laipsnį Chicago universitete šių metų gruodžio 12 dieną. Jis buvo įteiktas Rockefeller Memorial Chapel. Jo studijos universitete apėmė tris mokslo šakas: 18-tojo ir 19-tojo amžiaus Europos intelektualinę istoriją, rusų intelektualinę istoriją ir Amerikos imigracijos istoriją. Disertacijos tema Lithuanian Diaspora: Koenigsberg to Chicago.

Hartfordo universitete jis yra gavęs master (M.A.) laipsnį iš pedagogikos ir bachelor (B.A.) laipsnį iš istorijos. Prieš pradėdamas studijas Ph.D. laipsniui įgyti, jis buvo aštuonius metus istorijos ir sociologijos mokytojas Drury aukšt. mokykloje, North Adams, Mass. Becker College Worcester, Mass., jis gavo Associate in Science (A.S.) laipsnį iš žurnalistikos ir buvo laikraščio „Hartford Times“ reporteris.

Būdamas aukšt. mokyklos mokytojas, 1977 m. A. Adomėnas gavo William Robertson Coe Fellowship už pasiūlytą pažangumų mokytojų profesijoje iš State University of New York at Stony Brook, Long Island. Šios privilegijos dėka dalyvavo tarpdisciplinarinėje programoje Oyster Bay, Long Island, kur dėstė vizituojuojantieji profesorai iš Harvardo universiteto ekonomiją, Paryžiaus universiteto literatūrą, Beiruto universiteto — politinius mokslus. President of the American Biological Association — biologiją ir filosofiją dėstė Amerikos filosofijos sąjungos.

Pennsylvanijos universitete Philadelphia jis studijavo antropologiją (cultural anthropology) ir teoretinių žinių papildymui plačiu mastu yra apkeliaavęs Japoniją ir Rytų Aziją. Jis yra baigęs JAV Army Military Police School Fort Gordon, Georgia. Tarnavo JAV Army Military Police Corps Frankfurt am Main ir Hanau Vakarų Vokietijoje. Šiuo metu Antanas ir jo žmona Lilija gyvena Chicago priemiestyje Oak Lawn, kur Lilija moko anglių literatūrą ir vokiečių kalbą Oak Lawn Community aukšt. mokykloje. Jų dukrelė Audra lanko lietuvių Montessori „Žiburėlio“ mokyklą Lemon-te.

Atsisveikinę su garbingu svečiu, jautėme padėką mokyklos vadovybei ir mokyt. J. Polikaičiui už sudarytą proga labai įdomiai praleisti šnekamosios lietuvių kalbos pamoką.

Atsiveikinę su garbingu svečiu, jautėme padėką mokyklos vadovybei ir mokyt. J. Polikaičiui už sudarytą proga labai įdomiai praleisti šnekamosios lietuvių kalbos pamoką.

Atsiveikinę su garbingu svečiu, jautėme padėką mokyklos vadovybei ir mokyt. J. Polikaičiui už sudarytą proga labai įdomiai praleisti šnekamosios lietuvių kalbos pamoką.

Atsiveikinę su garbingu svečiu, jautėme padėką mokyklos vadovybei ir mokyt. J. Polikaičiui už sudarytą proga labai įdomiai praleisti šnekamosios lietuvių kalbos pamoką.

Atsiveikinę su garbingu svečiu, jautėme padėką mokyklos vadovybei ir mokyt. J. Polikaičiui už sudarytą proga labai įdomiai praleisti šnekamosios lietuvių kalbos pamoką.

Atsiveikinę su garbingu svečiu, jautėme padėką mokyklos vadovybei ir mokyt. J. Polikaičiui už sudarytą proga labai įdomiai praleisti šnekamosios lietuvių kalbos pamoką.

Atsiveikinę su garbingu svečiu, jautėme padėką mokyklos vadovybei ir mokyt. J. Polikaičiui už sudarytą proga labai įdomiai praleisti šnekamosios lietuvių kalbos pamoką.

Atsiveikinę su garbingu svečiu, jautėme padėką mokyklos vadovybei ir mokyt. J. Polikaičiui už sudarytą proga labai įdomiai praleisti šnekamosios lietuvių kalbos pamoką.

Atsiveikinę su garbingu svečiu, jautėme padėką mokyklos vadovybei ir mokyt. J. Polikaičiui už sudarytą proga labai įdomiai praleisti šnekamosios lietuvių kalbos pamoką.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSĖ

— Seton Hall universiteto, So Orange, NJ, vadovybė vėl domisi lietuviškoms kultūrinėms radijo laidoms, kurios 21 metus buvo duodamos per universiteto stotį 89.5 FM banga, vadovaujant prof. dr. Jokubui Stukui. Vadovybė ypačiai norėtų, kad šios programos būtų tęsiamos toliau, atsižvelgiant į Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejų sukaktį. Tačiau laiko nebus duodama lietuviškoms transliacijoms, jei klausytojai neišreikš — neparąšys savo pagėdavimų, kad šių valandų norėtų klausytis. Todėl visi didžiojo New Yorko ir New Jersey apylinkės lietuvių, kurie šestadieniais arba sekmadieniais norėtų išgirsti lietuviškas kultūrinės radijo laidas, duodamas anglų kalba per Seton Hall universiteto stotį, neatidėliodami turėtų parašyti prašymą ir adresuoti šiuo adresu: Seton Hall University Radio Station, 400 So. Orange Ave., So. Orange, N.J. 07079. Att. Mr. Collazzo, Manager. Šios programos nėra komercinės, su reklamos, bet dalinai finansuojamos „Lietuvos Atsiminimų“ radijo „Rūtos“ rėmėjų klubo. Jose duodama lietuviška muzika, paskaitos anglų kalba apie lietuvių kultūrinės vertybes ir žinios iš lietuviškos veiklos. Tik nuo klausytojų prašymų priklauso, ar jos bus tęsiamos ateityje.

— Dalia Lapatinskaitė-Hagen su sūnumi Luku iš Chicago persikėlė į Tacoma, Wash. Ji čia vadovauja bibliotekos aprūpinimui.

tikos instituto etnografinis ansamblis, vadovaujant lektoriumi Arvydui Žygiui, surengė labai įdomų renginį. Tai rugiapjūtės darbo, papročių bei lietuvių liaudies pasaulėjautos atvaizdavimas.

Gražiai skambėjo autentiškos liaudies dainos, sutartinės, atliktos derliaus šventės metu Džukijoje. Gražiai metu, skambiais balsais, muzikalumu ir gera vaidyba jaunieji Rugiapjūtės atlikėjai sužavėjo atsilankiusius. Ir ne veltui sužavėjo jaunimas šiam renginiui ruošėsi ne kelias dienas ar savaites, bet eilę mėnesių. Gausūs plojimai vaidintuos uždegė norą šį renginį parodyti ir kituose miestuose. Prieššventinis nepatogus laikotarpis sutrukdė ne vieną norintį atsilankyti, todėl būtų verta ir reikalinga dar kartą pakartoti Chicagoje.

Šiame renginyje dalyvavo visi lankantys Pedagoginį Lituanistikos institutą ir dalis anksčiau jį lankiusių studentų. Rugiapjūtės šventėje dalyvavo šie vaidintojai: Rimas Rekašius, Aušra Jasaitytė, Danutė Rukšytė, Audrius Polikaitis, Algis Sodonis, Jonas Variakojis, Daiva Viktoraitė, Jūratė Jankauskaitė, Rita Račkauskaitė, Dalia Polikaitytė, Arvydas Žygas, Audrė Budrytė, Rita Stukaitė, Nida Pemkutė, Gaja Pemkutė, Rima Polikaitytė, Daiva Dambrauskaitė, Vida Brazaitytė, Vida Damijonaitytė, Ričardas Chiappetta, Andreja Kaminskaitė, Jonas Račkauskas ir Bronius Fabijojas. Apšvietimas buvo Ažuolo Cirtauto, o meno darbai — Danutės Kuncienės. Daug ir kitų asmenų talkino šiame renginyje. A.K.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, I.L. 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sestadi. 9 v. iki 7 val. d.